

— Iz New Yorka poročajo, da so organizirani slikarji in soblikarji Greater New Yorka dobili stavko, ki je pričela 1. maja. Vseh delavcev je bilo 12.000, ki so zahtevali po pet dolarjev dnevne plače. Delodajalci v Brooklynu so pogodbo podpisali že pred štirinajstimi dnevi, delodajalci v New Yorku pa pred nekaj dnevi.

Ameriške vesti.

Iniciativni predlogi za spremembo jednotnih pravil.

V današnji izdaji priobčujemo v zmislu pravil iniciativne predloge društev S. N. P. J. za spremembo pravil.

V zmislu pravil mora vsak predlog podpirati v teku šestih tednov po objavljenju v Glasilu deset društev S. N. P. J. in iz desetih različnih držav. Inicijativni predlog, ki ni v šestih tednih podpiran, se ga zavrne.

Z današnjim dnem pričanja tudi javna razprava o stavljenih predlogih, ki traja tako dolgo, da se predlogi zavrnejo ali da gredo na splošno glasovanje. Javne razprave se lahko udeležijo vsak brat in sestra, vsako društvo, društveni ali pa gl. odbor S. N. P. J.

Opozorjamo še enkrat brate in sestre, da javna razprava preneha, ko prične splošno glasovanje. Kdor misli pisati za ali proti, naj pride s svojimi navetili v javnost, dokler je čas, ne pa potem, ko bo pričelo splošno glasovanje.

Kedaj prične splošno glasovanje, sedaj še nihče ne ve, ker še noben predlog ni podpiran. Vsekakor bo vzel najmanj osem tednov, da prične splošno glasovanje in v tem času lahko pove vsako svoje miali, ki se zanima za stvar.

Gl. upravni odbor je nekterim društvom vrnil iniciativno in jim priporočil, naj stopijo v zvezo z drugimi društvi in popravijo iniciativno, da bo soglasna. Skozin-akos z pravili. Nektera društva so stopila v zvezo z drugimi društvi, nektera so popravila svojo iniciativno, druga zopet ne. Nektera društva sploh niso vrnila iniciativne. Ta društva opozorjamo, ako so še pri volji iniciativirati svoje predloge, da jih pošljejo br. gl. tajniku, da se jih potem priobči v Glasilu. Ravnotako opozorjamo druga društva, ki mislijo mogoče kasneje priti s kakšno iniciativno glede pravil v javnost, naj to stori sedaj. Le na ta način je mogoče prihraniti čas in troške.

Iniciativno in referendum imamo v pravilih, da bratje in sestre popravijo, kar smatrajo, da je potrebno popraviti, ne pa radi tega, da bi vsaki teden imeli splošno glasovanje.

Pravila bodo skoraj šest mesecev pravomočna in v tem času so se bratje in sestre pričeli, kaj je treba popraviti.

Zdaj je čas za popravljanje pravil in iniciativiranje predlogov.

INICIATIVNI PREDLOGI

Roundup, Mont.

Društvo "Živila Ilirija," šte. 114 je na svoji redni seji 2. aprila iniciativiralo sledeči predlog:

I. Da se bolniški podpora ne izplača nobenemu članu, ki ni bolan 10 dni, pravilno javljen pri zdravniku in društvenem tajniku; če je bil bolan 10 dni, dobi podporo od prvega dne.

II. Naj bi društva plačala bolniško podporo sama za prvih šest mesecev za jedno in isto bolezen; v daljši boleznij naj bi Jednota vplačevala točno 30 bolniškega oddelka. Na Jednoto naj bi se plačalo v bolniški sklad 10 centov na mesec na vsak dolar zavarovalnine.

Po sprejemu tega predloga bi bili zavarovani za eno leto in 6 mesecev za bolniško podporo.

(Pečat.)

Joseph Ruzich, tajnik.

Durango, Colo.

RESOLUCIJA:

Društvo "Zvon," šte. 40 S. N. P. J. v Durango, Colorado, apelira na vse brate in sestre, na vsa bratska društva za spremembo VIII. člena, 3. točke.

Omenjena točka je škodljiva za društva in Jednoto kakor tudi za posameznega člana. Lahko rečemo, da je velika večina članov, ki imajo zdravnika za slučaj bolezni, ki ga plačujejo mesečno, a dosti takih, ki imajo po dva zdravnika za slučaj bolezni. Taki zdravniki so veliko boljše za člana in Jednoto kakor enotini. Zakaj? Ker od člana ne dobi več kakor svoj mesečni prispevek, zato gledajo, da člana čimprej oskravijo.

Jednotni zdravnik ne bo gledal za korist in dobrobit S. N. P. J., gledal bo za svojo korist in svoj žep. Koliko bo več bolnik in koliko bo dalja bolezen, bo rajše videl in bo več za njegov žep. Pogledjmo bratje, ali se ne bo vsake-

mu br. sree krčilo, odtrgal je od svojih ust, leta in leta plačuje jednoto in še zdravnik, dosti je takih, ki po dva, za slučaj bolezni in v slučaju bolezni, bo vse dobil zdravnik. Kdo bo pomagal družini bolnega brata? Naše geslo je pomagati drug drugemu: eden za vse, vsi za enega.

Posebno tukaj na zapadu so zdravniki veliki gospodje. Vsaki obisk računi od dva do tri dolarje. Pogledjmo koliko bolni brati dobi od svoje podpore, če ga zdravnik obišče dvakrat v tednu. Dva obiska od zdravnika \$4.00, prebitek za bolnega brata \$3.00 na teden. Ali zadostuje za družino bolnega brata tri dolarje na teden? Mogoče isti ima enega ali sploh dva zdravnika, ki ga ne stanejo več kakor mesečni prispevek.

Člen VIII., točka 3. se glasi dobesedno:

Če slučaj bolezni mora jednotni zdravnik obiskati bolnika najmanj enkrat v tednu, bolezen mora označiti v angleškem jeziku in sicer razločno in čitljivo. Na plačilno nakaznico mora označiti natančen čas, kedaj sme bolnik iti na sprehod, če mu je ta dovoljen. Ako je stanje bolnika tako, da sme na sprehod, mora bolnik obiskati jednotnega zdravnika najmanj enkrat v tednu in če zdravnik zahteva še večkrat.

Točka 3. naj bi se čitala.

Ista naj bi se glasila:

Vsako društvo ima pravico v slučaju sumljive bolezni dati bolnega člana preiskati od jednotnega zdravnika, če jednotni zdravnik izjavi, da je sposoben za delo, trpi stroške dotični, a v nasprotnem slučaju društvo.

Društvo "Zvon," šte. 40 S. N. P. J. v Durango, Colorado, šteje 54 članov in vsaki član je preiskrbljen z zdravnikom in nad tretjina z dvema zdravnikoma. Med člani se je pokazala slaba volja, ker smo prepričani, da je med več brati ista nezadovoljnost.

Apeliramo na bratska društva, kakor tudi na pojedine brate in sestre, da dobro previdno omenjeno točko. Vse do zdaj sprejete resolucije smo podpirali, in tudi pričakujemo zadostno podporo v zmislu pravil, da omenjena točka pride na splošno glasovanje.

Soglasno sprejeto na redni seji 6. februarja 1916.

(Pečat.)

Predsednik: Frank Erzek.
Tajnik: Alois Jakše.
Blagajnik: Martin Verce.
Zapisnikar: Joe Pucel.

Radley, Kans.

Društvo "Spoznanje," šte. 72 S. N. P. J., je prišlo do zaključka po večkratni debati zaradi VIII. člena sedanjih pravil S. N. P. J. "Jednotni zdravnik," ako se hoče mir in red obdržati, in vsak nesporazum preprečiti med člani, da je potreba VIII. člen "Jednotni zdravnik" nekoliko spremeniti, iz sledečih razlogov. Sploh v vsaki naselbini je po več stalno naseljenih zdravnikov, in po večini je navada, da gotovo vsak član plačuje mesečno enega zdravnika kot stalnega hišnega zdravnika. Torej v slučaju bolezni ni potreba potem zdravnika plačati, pač pa zdravlja. Drugi razlog je: Če nekateri ne plačujejo mesečno zdravnika in v boleznij vzmajo zdravnika, ki se mu sdi najbolj zanesljiv, in društvo mu pošlje zopet svojega društvenega zdravnika, kakor določajo sedanja pravila, nastane vprašanje, komu je mogoče plačevati dva zdravnika? Tistemu, ki plačuje stalno mesečno svojega hišnega zdravnika, ali drugemu, ki le za slučaj bolezni vzmaje zanesljivega zdravnika?

V členu VIII., točka 6. določa v pravilih, da jednotnega zdravnika plačajo tisti člani, ki ga potrebujejo. To je glavna točka, ki se ne more vzdržati. Tu nastane finančno vprašanje, naj li društvo plačuje zdravnika, ali naj ga bolnik plača sam. Znano je sploh vsakemu, da denarna kriza se potika vsepovsod med delavci, naj si boče v tej ali oni državi ali naselbini.

Podporne organizacije obstoje večinoma le iz delavskih slojev, ravnotako tudi lokalna društva. Tu nastane vprašanje, je li mogoče vztrajati društvom in članom pri ogromnih stroških, ki nastajajo od časa do časa vedno o-

gromnejši, ali more posameznik vztrajati pri takem ogromnem plačevanju? Torej kogar naša bolezen, naj tedaj izda vse bolniško podporo samo zdravnikom. Kaj naj stori potem družina dotičnika? Društvo je v tem oziru prišlo do zaključka, da naj bi se društveni zdravnik poklical ali rabil v slučaju sumljivosti, ne pa pri takih bolnikih, ki imajo vidne rane.

Torej iz navedenih razlogov stavi društvo "Spoznanje," šte. 72 sledeči iniciativni predlog, ter tudi apelira na članstvo S. N. P. J., naj ga podpira.

Društvo "Spoznanje," šte. 72 S. N. P. J. stavi sledeči iniciativni predlog za spremembo VIII. člena, točka 6.

6. Jednotnega zdravnika plača Jednota iz upravnega sklada. Jednota lahko sklene ali se pogodi z jednotnim zdravnikom na primerno ceno, katero sme računati za obiskovanje bolnikov v boleznij. Novi kandidati, ki želijo stopiti v društvo, plačajo za njih preiskavo zdravnika sami, ravno tako morajo plačati zdravnika dotični člani sami, ki se hočejo zavarovati v višje razrede za bolniško podporo ali posmrtnino.

Za društvo "Spoznanje," šte. 72.

(Pečat.)

Predsed. John Dollar.

Taj. John Goršek.

Blagaj. Jacob Remshak.

Chicago, Ill.

Iniciativni predlog društva "Slovenski Dom," šte. 86 S. N. P. J.

Društvo si šteje v dolžnost naviti sledeče popravke v pravilih na strani 83, člen VIII. "Jednotni zdravnik." Ta člen naj se glasi:

VIII. Člen. Zdravnik.

1. Vsako krajevno društvo mora imeti svojega zdravnika, katerega voli društvo tajno z listki. Kjer je več kandidatov se smatra izvoljenim tisti, ki prejme največ glasov. Ako razmere dopuščajo, ima društvo lahko tudi dva zdravnika.

2. Zdravnik mora vse kandidate natančno preiskati in podati svojo izjavo, če je sprejemljiv ali ne. Sprejema se jih pa na (first class ali good risk). Odklanja se jih pa na (fair doubtful risk).

3. Za slučaj bolezni mora zdravnik obiskati bolnika najmanj enkrat v tednu; bolezen mora označiti v angleškem jeziku in sicer razločno in čitljivo.

Na plačilno nakaznico mora označiti natančen čas, kedaj sme bolnik iti na sprehod, če mu je ta dovoljen. Ako je stanje bolnika tako, da sme na sprehod, mora bolnik obiskati zdravnika najmanj enkrat v tednu in če zdravnik zahteva še večkrat.

4. Vsak bolnik, ko se javi bolnega, mora obenem sporočiti tajniku svojega društva tudi naslov zdravnika, ki ga zdravi, zdravniku pa naslov društvenega tajnika.

5. Če zdravnik spozna bolnega člana sposobnega za delo, mora to označiti v nakaznici in sporočiti društvu tajniku.

6. Zdravnik plačajo kandidati in člani, ki ga potrebujejo.

7. Zdravnik ne sme nikdar zapislati prejšnjega ali kasnejšega datuma, kakor dan, kedaj se je javil zdravim, ali kadar ga zdravnik spozna zdravim.

8. Tajnik mora naznaniti ime in naslov društvenega zdravnika gl. tajniku, da ta lahko vsaki čas stopi z njim v korespondenco; od zdravnika sme zahtevati vse potrebne pojavnosti glede novih kandidatov.

9. Če zdravnik ne izpolnjuje svojih dolžnosti in se pri njem zapazi kaj napakega, se na njegovo mesto izvoli drugega.

(Pečat.)

Predsednik, Anton Putz.

Tajnik, John Turk.

Blagajnik, Frank Urban.

Opomba in pojasnilo:

Od kar so "Jednotni zdravnik" v pravilih, smo člani omenjenega društva sprevideali, da pride razne neprilike in nepotrebni troški za bolnika z jednotnim zdravnikom; zato apeliramo na vsa bratska društva, da ta predlog podpirajo na svoji prvi seji, da gre čimprej na splošno glasovanje.

Ako je ta predlog sprejet, odpadejo temu nasprotujoče točke to je VIII. člen "Jednotni zdravnik" na strani 83 splošnih pravil.

Forest City, Pa.

Društvo "Mednarodna Zveza," šte. 124 S. N. P. J. sporazumno z društvom "Kamnik," šte. 204 v Luzerne, Pa., stavi iniciativni predlog in sicer, da se poleg sedanjih razredov vpleje še en razred in sicer samo za posmrtnino.

Razlogi: 1. Veliko članov je, ki bi radi dali zavarovati tudi svoje žene samo za posmrtnino, za bolniško podporo pa ne, ker je po njih mnenju preveč za plačevati. Resnično je, da v vsaki delavski družini primanjkuje denarja.

2. Ker je skoraj nemogoče delavčevi ženi, da ne bi opravljala kaknega malega dela v hiši, dokler se ne zgrudi skoraj onemogla na tla, posebno, katere ima majhne otročiče. Po sedanjih pravilih pa pri najmanjšem prestopku zapade bolniška podpora.

3. Ker smo prepričani, da boče jednota, ako vpleje ta razred, veliko napredovala na članstvu, posebno pri članicah.

V ta razred, ako se vpleje, naj bi se lahko zavarovali poljubno kakor drugi, ki imajo tudi bolniško podporo, to se razume tako, da se lahko zavaruje v razred, katerega si izbere izmed sedanjih štirih.

Kdor je nad 45. let star, se samoposobi razume, da bi se ne mogel več zavarovati kakor za \$150.00, kakor po sedanjih pravilih. Poleg posmrtninskega sklada National Fraternal Congress bi taki člani morali prispevati tudi v upravni sklad in rezervni. Oba društva prosita podporo da gre predlog na splošno glasovanje.

5. Člen "Konvencija," 5. točka, prvi odstavek naj se glasi:

Vsako krajevno društvo z nad petindvajsetimi člani ima pravico izvoliti delegata(injo) v mesecu, ko se v zmislu teh pravil voli delegat, delegat pa mora biti zavarovan tudi v bolniškem skladu.

6. Točka naj se glasi:

Delegat je lahko vsak član in članice, ki je zmožen pisanja in čitanja in mora biti član društva najmanj tri mesece pred volitvami delegatov za redno ali izredno konvencijo, izvoljeni so pa tisti, ki se zavarovani samo za posmrtnino.

Seje glavnega odbora.

7. Člen 11. točka, drugi odstavek naj se glasi: Določil čas, v katerem mora vsak član plačati dotični assessment, ako je zavarovan v skladu, v katerem je primanjkuje.

II. Člen "Kvorum" se doda novi stavek, na koncu prve točke: Mora pa biti 5 članov, ki so zavarovani v posmrtninskem in bolniškem skladu.

V. Člen "Članstvo," na koncu druge točke nov stavek: Izvoljeni so pa tisti, ki se hočejo zavarovati samo za posmrtnino.

VII. Člen "Pristopnina in assessment," nov stavek na koncu 1. točke:

Erosilec, ki se želi zavarovati samo za posmrtnino plača 50c. pristopa, en redni assessment v zmislu lestvice National Fraternal Congress, 5c v rezervni in 5c v upravni sklad.

X. Člen "Pravice in dolžnosti članov," nov stavek na koncu prve točke:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino, ne morejo biti voljeni in tudi glasovati ne, ako glasovanje ni v zadevi posmrtnine.

XI. Člen "Krajevna društva," nov stavek na koncu prve točke: Mora pa biti 10 novih ali pa starih članov, ki so zavarovani tudi v bolniškem in drugem skladu.

Druge točke, prvi odstavek naj se glasi:

Ustanovitelj društva mora, ko ima 10 kandidatov, kateri se hočejo zavarovati tudi za bolniško podporo, pisati glavnemu tajniku po pravila in druge potrebne tiskovine. Opomba k plačilni lestvici na koncu prve točke, nov stavek:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino plačajo poleg agortije lestvice v upravni sklad 5c in v rezervni sklad 5c. "Splošna pravila," 1. člen "Assessment" koncu druge točke, nov stavek:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino, ni društvo primorano plačati assessmenta zanje.

Na koncu tretje točke, nov stavek:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino so samo suspendirani.

Na koncu sedme točke, nov stavek:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino, plačajo poleg lestvice National Fraternal Congress, 5c v upravni in 5c v rezervni sklad.

Nov stavek na koncu desete točke:

Od članov in članic, ki so zavarovani samo za posmrtnino gre v upravni sklad pristopnina 50c. in pa mesečni prispevki 5c.

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino ne prejmejo Glasila.

XI. Člen "Bolniški obiskovalci" koncu prve točke, nov stavek:

Člani in članice, ki so zavarovani samo za posmrtnino se izvolijo od bolniških obiskovalcev.

Vzrok, da predlagamo, da ta razred ne dobiva Glasila, je v tem, ker po našem mnenju boče v ta razred pristopilo največ žen, katerih možje so člani S. N. P. J. Zaradi tega je tudi naše mnenje da se jih sprosti.

(Pečat.)

Predsednik, Josef Čebular.

Blagajnik, Jos. Povšek.

Tajnik, Ernest Krall.

Victor, Colo.

Društvo Golobček, št. 100: S. N. P. J., je na svoji redni seji, dne 14. junija vzel iniciativno, ter stavi predlog za delno spremembo točke 14. člen V. v ustavi S.N.P.J. Kot v naslednjem razvidno, med sedanja in predlagano točko.

Sedanja točka:

14. Prejšnja konvencija nominira osem kandidatov za pritožbeni osek in pet kandidatov za osek za pravila. Ti kandidati morajo iti na splošno glasovanje najkasneje šest mesecev pred konvencijo in tistih pet kandidatov, ki dobi-jo za pritožbeni osek največ glasov, je izvoljenih, dočim so v osek za pravila izvoljeni tisti trije, ki dobe največ glasov. Osek za pravila se mora sniti najkasneje tri tedne pred konvencijo v glavnem stanu jednote in sestavi nova pravila, ki jih potem predloži konvenciji. Osek za pritožbe se pa mora sniti najkasneje tri dni pred konvencijo v glavnem stanu in rešuje vse pritožbe in prošnje, ki so predložene, in potem poroča konvenciji o svojih zaključkih.

Točka s predlagano spremembo:

14. Šesta konvencija nominira osem kandidatov za pritožbene osek in pet kandidatov za osek za ustavo in pravila. Kandidatje v osek za ustavo in pravila, morajo iti na splošno glasovanje najkasneje eno leto po šesti konvenciji, dočim kandidatje za pritožbeni osek morajo na splošno glasovanje šest mesecev pred prihodnjo konvencijo. Pet kandidatov, ki dobi-jo za pritožbeni osek največ glasov, je izvoljenih, dočim so v osek za ustavo in pravila izvoljeni tisti trije, ki dobi-jo največ glasov. Osek za ustavo in pravila prejema vse iniciativne predloge, tičeče se ustanove in pravil. Ako so predlogi pomanjkljivi ali nepopolni, naloga tega odbora je sestaviti jih v praviem pomenu, kolikor mogoče na kratko in razumljivo. Nadalje sprejema vse druge zadeve, ktere morajo na splošno glasovanje, kakor tudi naznanila od društev, ktera so podpirala predloge, ter rezultat referendumov, ktere-ja objavlja v "Glasilu" in hrani do prihodnje konvencije. Šest mesecev pred prihodnjo konvencijo, sprejema navete tičeče se ustave in pravil in na podlagi istih, tri tedne pred prihodnjo konvencijo, v glavnem stanu jednote, sestavi novo ustavo in pravila, kar potem predloži konvenciji. Osek za pritožbe se pa mora sniti najkasneje tri dni pred prihodnjo konvencijo v glavnem stanu in rešuje vse pritožbe in prošnje, ki so predložene ter poroča konvenciji o svojih zaključkih.

Pojasnilo.

V 9. členu ustave so nekatere točke v zvezi s predlagano spremembo, in ako se članstvo izreče za spremembo, nastane sprememba sama po sebi tudi za prizadete točke. Toraj-kdor glasu-je za predlagano točko, glasu-je enostavno tudi za spremembo naslednjih točk in sicer:

V 2. točki v prvi in drugi vrsti naj se črtajo besede: "gl. tajnik, na mestu teh besed naj se vvrste besede: "odboru za ustavo in pravila, ki"; in v sedmi vrsti naj se črtajo besede: "glavni tajnik" ter namestijo z besedami: "odbor za ustavo in pravila".

V 5. točki v četrty vrsti naj se črtajo besede: "gl. tajnik", namestijo naj se z besedami: "odbor za ustavo in pravila".

V 6. točki v drugi vrsti naj se črtajo besede: "gl. tajnik", namestijo z besedami: "odbor za ustavo in pravila".

Razlogi:

Vsebinske nekatere številke "Glasila" glede iniciativnih predlogov dala je članom društva Golobček, št. 100, povod, da so zadeve na svoji redni seji dne 14. junija razpravljali. Prečitali so se tudi navetili iz Glasila glede predlogov pri sestavljanju predlogov. Društvo priznava potrebo pomoči nekateri člani so bili mnenja, da stavi predlog, potem ktere-ja bi bil glavni odbor pooblaščen, to, dočim so bili drugi mnenja, da glavni odbor ima dovolj dela, da bi še iniciativne predloge za društva sestavljal in sploh zadeva ne spada v delokrog gl. odbora. Konečno prišlo se je do zaključka, da sprememba točke 14. v V. členu ustave je pot, ktero naj se vzame. Članstvu S.N.P.J. je znano, da jednota ima nominirane kandidate za pravila, toraj vse kar je potrebno, da se odbor izvoli in takoj v akcijo postavi. Posebnih splošnih v prilog našega predloga društvo ne bo pošiljalo, pač pa na potem članstvu priporočamo, da naš predlog s posebno pozornostjo prečita in potem uradnim potpis svoje prepričanje izreče.

Frank Orazem, preda.

dami: "odbor za ustavo in pravila".

V 5. točki v četrty vrsti naj se črtajo besede: "gl. tajnik", namestijo naj se z besedami: "odbor za ustavo in pravila".

V 6. točki v drugi vrsti naj se črtajo besede: "gl. tajnik", namestijo z besedami: "odbor za ustavo in pravila".

Razlogi:

Vsebinske nekatere številke "Glasila" glede iniciativnih predlogov dala je članom društva Golobček, št. 100, povod, da so zadeve na svoji redni seji dne 14. junija razpravljali. Prečitali so se tudi navetili iz Glasila glede predlogov pri sestavljanju predlogov. Društvo priznava potrebo pomoči nekateri člani so bili mnenja, da stavi predlog, potem ktere-ja bi bil glavni odbor pooblaščen, to, dočim so bili drugi mnenja, da glavni odbor ima dovolj dela, da bi še iniciativne predloge za društva sestavljal in sploh zadeva ne spada v delokrog gl. odbora. Konečno prišlo se je do zaključka, da sprememba točke 14. v V. členu ustave je pot, ktero naj se vzame. Članstvu S.N.P.J. je znano, da jednota ima nominirane kandidate za pravila, toraj vse kar je potrebno, da se odbor izvoli in takoj v akcijo postavi. Posebnih splošnih v prilog našega predloga društvo ne bo pošiljalo, pač pa na potem članstvu priporočamo, da naš predlog s posebno pozornostjo prečita in potem uradnim potpis svoje prepričanje izreče.

Frank Orazem, preda.

Peter Geshell, tajnik.

Martin Miklič, blagajnik.

(Pečat.)

Collinwood, O.

Tukajšnja naselbina zelo se preduje na društenem polju in na drugih stvareh.

Ustanovila se je slovenska gošba na pihala in razna pevka društva. Društvo "Mir" S. N. P. J. je ustanovilo svoj pevski osek, ktere-ja se je vpisalo krog dva članov. Vaje se vrše dvakrat v dnu v cerkveni dvorani.

Zelim, da člani pevskega odbora točno in redno obiskujejo vaje, da lahko v avgustu zapojejo veselici društva "Mir".

Tukajšnja društva rada privajajo piznike ali izlete na farmo Euclid. Tam se lahko toči pivo in zabava je prosta, ker naselbina ne spada pod mesto Cleveland. Seveda stvar zasledujejo okrajni detektivni in zato se je treba obhati dostojno, ker ne bodo društvo dovolili drugega točiti in neopojne pijače. Potem ne bo občika na piknikih in društva le do morala raspisati naklado na člano. Pritožili so se cestolobniški uslužbenec, da se ljudje v zijo pijani domov, razgrajajo na vozeh in nadlegujejo potnike.

Z delom gre tukaj dobro. Društvo se zvišale plačo od 18c na 22½c, od 20c na 25c, 27c na 30c. Delajo se vedno nove tovarne, primanjkuje delavcev, kljub temu je še dosti delavcev brez dela, ker vsakdo gleda za boljimi delom.

Kjer se hodi, se vidi tablica s napisom, da potrebujejo delavce. Tukaj je dosti delavcev, ki so pri nobenem društvu. Ti delci imajo ugodno prihod, da se zavarujejo pri našem društvu v slučaju bolezni in smrti. Naše društvo se je v dveh mesecih povečalo za petdeset članov. Vas naš agitatorjem!

Pozdrav član

če vpraša kateri čitatelj. V starem kraju poznajo pod tem imenom nepošteno ptico, zato pravijo tatu, da krade kot šarka.

V Omahi se je sraka oglašila že na mnogih krajih, pa vendar se nihče ne ve, kje ima svoje gnezdo.

Par slovenskih veselje smo že tudi imeli v prestopnem letu. Eno smo imeli v predpustu, drugo pa za napravljeni fantje na Velikonočno nedeljo popoldne in smo se prav dobro zabavali.

Brez "oheti" tudi nismo bili. Rojak Martin Petráš je popeljal rojakinjo Katarino Vajc dne 20. maja pred oltar. Želim obilo sreče novemu zakonskemu paru in da bi se štorčila večkrat oglašila v hiši.

V Nebraski ni več letnih časov, ker je hladno vreme kot po zimi, ko pišem ta dopis. Pridem še.

John Bernik.

Mineral, Kan.

Cenjeno uredništvo: — Sporoditi imam žalostno vest, da je družba "Orel," števil. 19. S. N. P. J., izgubilo dobrega člana Jakoba Rutarja. Materi zemlji smo ga izročili dne 4. junija na mestnem pokopališču v W. Mineral. Pokojni je bil tudi član A. S. B. P. D. in J. S. Z., ktere zvest sodrug je bil mnoga leta.

Ob njegovem pogrebu se je pokazalo, da je bil pokojnik pr. ljubljene med tukajšnjimi slovenskimi občinstvom. Člani obeh društev in soc. kluba so se udeležili pogreba v polnem številu. Dočkal je starost 48 let in zapuščal dva sina, hčerko in sestro. Doma je bil iz vasi Volarej blizu Tolmina.

Dragi brat! Mirno spavaj pod zeleno rušo. Prestal si boje za obstanek. Kakor si Ti nesebično deloval za napredek, tako nesebično hočemo tudi mi preostali nadaljevati delo za napredek človeštva, dokler tudi mi ne sledimo Tebi.

Tu že težko pričakujemo "Prosveto," ki je naša potreba. Žal, da je za enkrat propadla J. A. v A. Nekteri so mogoče mislili, da bodo ušli, kaliko je bogov. To val vemo, da je eden in ta je š. Vrag je tudi eden, namreč prazen šep. Škoda je le, da se delavci bolj drži vrag kot bog. Krist se naša menda v turkem ujetništvu, ker njegovih naukov ne vpoštevamo nihče. Njegovo zapoved "ljubi svojega bližnjega kot samega sebe," menda noče uiti več nobeden njegovih naslednikov, še manj pa spoštevati, ker bi ga kot veleizdajalca zaprli.

Mogoče pride zopet do veljave po vojni, ko bodo pohabljenec, stradalci ženam in otrokom ožnanjevali pokoro in jim kličali naj se kesajo svojih grehov, ker so z njih grehi zakrivali vojno.

Zato pa pridite luč Prosveta! V temi ne moremo napredovati.

Tajnik.

Cleveland, O.

Ni moj namen napadati koga v listih, pač pa bom podal kratko izjavo v svari čitateljem "Glasiila."

V najbolj evetoših letih priselje vanja sem prišel v deželo, o kateri so mi pravili doma, da se v nji cedita med in mleko, a v resnici je pa vsaj po mojih skrajnih željah trpljenja in neznanega garanja za vbojega delavca; to pa po njegovi krivdi. Prišel sem v New York in od tam v Arrow, Pa., kjer je tisti čas obratovala parna žaga Babcock Lumber Co., sem dobil na dotični žagi delo za pomočnika, seveda za visoko plačo \$1.65 na 11 ur dela. Šteti sem se moral še srečnim, da sem imel delo, ker je bilo v tistih časih težko dobiti delo posebno takim ljudem, kot sem bil jaz, star komaj 18 let in 6 mesecev.

Od tistega časa je preteklo že deset let in v desetih letih se je kolo časa že nekaterikrat obrnilo. Tako tudi duh časa ne zaostaja, pač pa hiti venomer naprej.

Tisti delavci, ki so bili pred 10. leti najpogostejši hlapeci in najbolj navdušeni za kapitalizem, so mogoče danes največji prijatelji delavskih strokovnih organizacij in socializma.

Zadnji čas sem videl v dnevniku "Gl. N." neki oglaš, da rabi delavce na Davisu W. Va., in se je v Clevelandu mudila neka oseba in spravljala ljudi na Davisu W. Va., zato je treba, da javnosti podam nekaj faktov.

Meni je važno, če kdo dobi ti delavce ali pa nobenega, ampak zanimivo je za delavce, kako družba plačuje delavca, ki najo gara deset let.

Bilo je prvega majnika, ko so se delavci pri Babcock Lumber & Boom Co. vpri in zahtevali boljše plačo, seveda ne vsi.

Ker se niso vpri vsi, je ravnatelj družbe smatral mene, da sem kriv, da ljudje nočejo delati za plačo, ki jo imajo. Če bi bila to resnica, bi si štel v čast, ako bi me delavci odbrali, da jih zastopam pri družbi.

Bili smo trije na stanovanju v družinski hiši, ki smo zahtevali povznanje plače, in samo meni so poslali sledeče pismo:

T. V. Babcock Pres. F. R. Babcock Sec'y. Twoo. O. H. Babcock V. Pres.

Babcock Lumber & Boom Co.

Offices and mills

Davis W. Va. May. 1. 1916.

Directors

E. V. Babcock

F. R. Babcock

O. H. Babcock

C. L. Babcock

C. F. Babcock

Mr. Joe Skook

Davis, W. Va.

Dear sir: —

Inasmuch as you have now left

our employ we desire to obtain

possession of the house which

you occupy, at the earliest date at

which you can make other ar-

rangements, as we now need this

house.

Yours truly

Babcock Lumber & Boom Co.

Per. Geo. B. Thompson

Genl. Mgr.

J. B. T. - K. T. E.

Iz tega naj dragi čitatelj sodi, kako dobro je garati pri družbi, kakoršna je B. L. & Boom Co. Ne bom pa našteval vseh napak, ki sem jih opazil, pač pa bom odgovoril, če bo kakšen petoliznik dotične družbe hotel jo kaj zagovarjati. Potem bom podal še dosti dokazov, ki so resnični, kako se je ravno z delavci tam. Končno pa prosim, da naj mi rojaki, vsaj nekateri, v Davisu W. Va. odpuste in se jim ni treba čutiti nič užaljena.

Končno pozdravljam vse zavedne brate in sestre naše vrle S. N. P. J., in ostajem Vaš za S. N. P. J. Joe Skuk.

Chisholm, Minn.

Cenjeni brat urednik!

Prosim vrstite teh par vrstic v "Glasiilo," ker mislim, da je zelo potrebno.

Dolžnost mi nalaga, da se oglašam nemudoma, ker dogodki, kateri se vrše zdaj v Minnesoti, so važnega pomena za delavce ne samo v Minnesoti, ampak po celi Ameriki.

Priglasilo me je, da sem napisal dopis, ker sem v "Glasiilu," v številki 24, opazil oglaš z debelimi črkami iz Minnesote, v katerem se liče 3,000 delavcev za Mesaba Range.

Zelo neumno se mi vidi, da brat urednik, katerega poznam osebno, da je bojevnik za delavske pravice, in kateri ima že izkušstva o tem, če kapitalisti iščejo toliko delavcev naenkrat, da se tam nekaj izrednega godi.

Tudi brat, kateri je priporočil ta "advertisement," ni vreden, da se nahaja v jedrni ali organizaciji zavednih delavcev.

Dolžnost mi nalaga, da priporočim bratom in Slovonom, da v Minnesoti ne gre ni eden za delom, ker se po Mesaba Range kuha boj, kateri prične v par dneh, po celem Mesaba Range, in ki je prišel na Aurora, Gilbert in Eveleth, Virginia; boj ki bo eden najhujših bojov med delavci in kapitalisti.

Razmere so take, da hujše ne morejo biti, čeprav so kompanije povzikle mezdo za 20 odstotkov. Delavci ne morejo prenašati živinskega postopanja od strani "bossov," med katerimi imamo par rojakov zelo bogaboječih, ki so vsako nedeljo v cerkvi. Svojo živinsko barvo pokažejo v "majnah" nad delavci, kateri so večnoma tudi "rojaki"!

Torej delavci v Minnesoti (Mesaba Range) ne hodite, dokler se situacija ne razbistri, zakaj se pridete, boste samo na škodo delavcem, kateri so že tu, in če pridete, boste morali skehati, kar pa upam, da nihče ne želi.

Preden pride kdo za delom v Minnesoto, naj piše za pojasnilo tajniku društva S. N. P. J. v Mesaba Range, ali pa na socialistično organizacijo v Chisholm, Minn.

South Slavic Soc. Org.
212 Poplar Str.
Chisholm, Minn.

Pozdrav bratom in sestram S. N. P. J. in vsem zavednim delavcem. Živela delavska solidarnost!

M. E. Sustarich.

OPOMBA UREDNIŠTVA. Uredništvo nima najmanjšega poudarka na glas. Vaša opomba ni bila pripravljena na pravo mesto. Uredništvo je stokrat storilo svoje dolžnost in priporočilo, da se piše preje tajniku S. N. P. J., preden gre kdo v tuj kraj vprašati za delo. Ali niste tega štali?

La Salle, Ill.

Cenjeni urednik! — Priobčite sledeče vrstice v Glasilu S. N. P. J., ker sem vam zadnji teden obljubil, da se ta teden zopet oglašim in vam nekoliko bolj natančno poročam o stavki v takajšnjih cementovnah.

Štrajk se vedno traja v vseh treh tovarnah; štrajkarji se držijo nad vse mirno in se pripravljajo vzdržati, dokler zmagajo popolna. Kompanije so obljubile šumni delavnik in uniško plačo, samo uniže nočejo pripoznati; štrajkarji pa brez uniže ne sprejmejo nobenih pogojev. Kapitalisti hudo peče asosavest delavcev. Seveda sveti profit je prenehal, od kar so delavci na štrajku. Poizkusili so s skabi, s lepimi obljubami so jih sili v svoje mreže približno pol tuzeta; štrajkarji tudi niso roko križem držali. Ko so skabi čakali na postaji na vlak, kateri naj bi jih odpeljal v tovarno, so prišli štrajkarji in jih s lepimi besedami nagovarjali, naj se pridruže uniži in naj ne gredo skehati. Ali skebake duše so bile trde. Stavkokazi so sklenili v svojih blazakih srehi, da gredo skehati na vsak način. Ko so štrajkarji videli, da lepa beseda nič ne pomaga, je moral neki stavkokaz (Hrvat) rad ali nerad poljubiti mater zemljo. Drugi stavkokazi "vdevši dogodek, so omehnili, njih skebsko srce jim je padlo v hlače in poodčili so jo proti domu, misleč boljše je zdrava koža kot pa skebsko delo. Neki slovenski gostilničar na Oglesby je bil jako naklonjen skebam, a organizirani premogarji in drugi so na se sklenili, da bodo vsak človeka, ki je kaznovan za \$5.00, še boljše je goštilno omenjenega rojaka, in to za vsak slučaj. Posledice so se takoj pokazale; organizirani delavci in sploh vsi, ki simpatizirajo z unižo, so obrnili hrbet omenjeni gostini, in močitek je moral svojo obrt opustiti, kajti sam stoji v gostini za baro, tudi ni preveč dobičkonošen. Ker je videl, da na Oglesby "kšeft" ne gre več, jo je popihal v neko južno državo, kjer bo delo lahko premišljeval kosmati skebski greh, katerega si je s svojo lakomnostjo nakopal na svojo že itak preobloženo grešno dušo. Kompanije so poslane agente skebske agencije po celi deželi nabirati skebe; obljubljali so skebam krasne plače in šurno delo, a dobiti niso mogli nikogar, kajti organizacija A. F. of L. je preskrbela, da ve delavstvo izrom dežele, da je tukaj štrajk. Štrajkarji zapomnite si, da je zmagala vaša, samo potrpite še en čas, če bo kateremu primanjkovalo sredstev za življenje, saj vam bodo pomagali organizirani delavci. Lokalne unije premogarjev so razpisale poseben asessment na svoje članstvo za podporo vam, in državna blagajna premogarjev bodo izplačale za prvkrat \$2,500 in tudi druge unije bodo sledile premogarskim, zraven bodo prispevali v ta sklad še posamezni ljudje, toraj se vam ni treba bati nikakoršnega pomanjkanja. Kompanije so rekly, da mora prej trava prerasti visoke dimnike njihovih tovarn, preden bodo oni pripoznali unižo, vi štrajkarji jim pa povejte, da mora prej pekel zamrzniti, preden se vi podate na delo brez uniže.

Pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J.!

Ignatz Volk,

unijski premogar.

Oglesby, Ill.

Štrajk v cementovnah še vedno traja in tukajšnji delavci, Slovenci, Poljaki in Italijani, smo sklenili in vztrajali bomo v stavki, dokler ne zmagamo.

Gospodje se trudijo, da bi delavce z raznimi obljubami spravili v staro sužnost; pa kamorkoli se "bossi" obrnejo, povsod dobe odgovor: "No sir! — Dokler družbe ne priznajo uniže!"

Dne 19. junija ob sedmih zjutraj so parne piškalke v cementovnah evilele in tulile, kakor da

pranja sodni dan. S tuljenjem so vabili delavce na delo, seveda zastoj.

Neki "bos", da bi ostražil delavce, je celo švelal, da bodo inozemci izgnali iz mesta. Seveda se je temu modernemu prigančju vsak pameten človek smejal, in njegove grožnje so imele ravno takšen vpliv kot pasje lajanje v luno.

Rojaki, možje in fantje! Vztrajajte in zmagajte naše. Ne poslušajte čvekačev, ki imajo o moči organiziranega delavstva toliko pojma kot zajec o bobnanju. Zdaj smo pred zmago. Družbe ne morejo dobiti stavkokazev in če hočejo, da se zasuje kolese v cementovnah, morajo priznati zahteve štrajkarjev.

Stavkokazi dobe tudi svoje plačilo po stavki. Navezati bodo morali evile in iti s trebuchom za kruhom, ker s stavkokazom ne dela organiziran delavec.

Župana imamo tudi "fajn"! Najraje bi delavcem še ulice v mesto zaprl. Mladi fantički, ki nimajo še volilne pravice, so dobili zvezde in samokrese, da bi varovali tovarne. Ali fantički so hodili po parkih in kazali revolucije. To se je godilo, dokler nismo pritisnili na župana, da odpravi te vrste policije.

Z županom pa bo najhujše spregovoriti resno besedo na volilni dan. Takrat se mu da plačilo, kakršno zasluž.

Posebni novic nimam poročati. V soboto dne 17. junija je bilo 10 Slovencev na okrajno sodnijo po državljanske papirje. Rojaki, ki bodete kmalu pet let v tej deželi, posnemajte jih: postane ameriški državljani!

Slovenci, ki ste postali državljani, imate močno orožje, da sporedate kapitalizmu njegove korenine. To orožje je volilna pravica. Na volilni dan sekate globoke rane kapitalizmu. Doti s kapitalizmom! Živelo organizirano delavstvo, živelo socializem!

Pozdrav članom in članicam S. N. P. J., želež jim, da bi vsi ušli, kralj praznik Delavske neodvisnosti. Živeli!

F. P., agitator.

Chicago, Ill.

Društvo "Narodnih Vitezov", števil. 39 S. N. P. J., je sklenilo na zadnji seji, da vsak član dobi 5 vstopnic za naš piknik, ki se vrši v nedeljo dne drugega julija v Sloveem dobro znanem Garden City Grove, Riverside. Te vstopnice sem razposlal vsem članom našega društva. Vsak član naj proda štiri vstopnice, eno naj pa obdrži zase in nanjo zapiše svoje ime. Vstopnico z imenom naj vsak član odda vratarju pri vhodu na vrt, na katerem se vrši piknik. Društvo je sklenilo, da plača vsak član en dolar v društveno blagajno, ki se piknika ne udeleži. Zato gadelj je važno, da vsakdo, ki se udeleži piknika, zapiše na svojo vstopnico ime in jo odda vratarju. Dolar bo odpuščen le tistim članom, ki se ne udeleže piknika, če imajo zelo važne vzroke. Člani, ki žive izven Chicagoa, naj vpoštevajo ta zaključek in pošljejo po dolarju za društveno blagajno. To ni biznis, ampak gre za pokritje društvenih stroškov.

Istega dne, ko se vrši naš piknik, bi moralo imeti naše društvo svojo redno sejo. Nemogoče je obdržati sejo, ker moramo omenjenega dne vsi na piknik. Vred tega se vrši seja v četrtek dne 29. junija točno ob osmih zvečer v navadnem prostoru. Na tej seji se bo pobiral asessment za mesec julij, ker v juliju ne bomo imeli seje. Seja je zelo važna in bo treba voliti tudi odbor za piknik in ukreniti vse druge potrebno.

Voliti bo treba novega tajnika, ker sedanji tajnik želi odločiti svoj posel.

Pričakujem, da se člani udeležijo v velikem številu te seje in piknika. Člani, ki so prodali vse vstopnice, naj pišejo tajniku po druzge. Složno z agitacijo naprej, ker bo koristila vam.

John Koren,
2643 Lawndale ave. Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Br. urednik! — Priobčite teh par vrstic v našem cenjenem "Glasiilu."

Odkar so bili gostilničarji v Chicagoa prisiljeni ob nedeljah potegniti zagrinjala čez okna, je postalo mesto mrtvo in je podobno grobišču. Tiho je v mestu, življenje je izginito z ulic in sliši se le ropot voz ulične in nadulje.

Voliti bo treba novega tajnika, ker sedanji tajnik želi odločiti svoj posel.

Pričakujem, da se člani udeležijo v velikem številu te seje in piknika. Člani, ki so prodali vse vstopnice, naj pišejo tajniku po druzge. Složno z agitacijo naprej, ker bo koristila vam.

John Koren,
2643 Lawndale ave. Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Br. urednik! — Priobčite teh par vrstic v našem cenjenem "Glasiilu."

Odkar so bili gostilničarji v Chicagoa prisiljeni ob nedeljah potegniti zagrinjala čez okna, je postalo mesto mrtvo in je podobno grobišču. Tiho je v mestu, življenje je izginito z ulic in sliši se le ropot voz ulične in nadulje.

Voliti bo treba novega tajnika, ker sedanji tajnik želi odločiti svoj posel.

Pričakujem, da se člani udeležijo v velikem številu te seje in piknika. Člani, ki so prodali vse vstopnice, naj pišejo tajniku po druzge. Složno z agitacijo naprej, ker bo koristila vam.

John Koren,
2643 Lawndale ave. Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

Br. urednik! — Priobčite teh par vrstic v našem cenjenem "Glasiilu."

Odkar so bili gostilničarji v Chicagoa prisiljeni ob nedeljah potegniti zagrinjala čez okna, je postalo mesto mrtvo in je podobno grobišču. Tiho je v mestu, življenje je izginito z ulic in sliši se le ropot voz ulične in nadulje.

ne železnice, na katerih se vozijo ljudje v parku.

Z delom se ne moremo hvaliti, posebno letos, ko se pripravljamo za predsedniške volitve. Slovenski volilci bodo letos zopet imeli priliko, da glasujejo za predsedniškega kandidata, ki bo zastopal delavski stan.

Ali preden pride jesen z resnim volilnim bojem, bo društvo "Narodni Vitezi," števil. 39 S. N. P. J., obdržalo svoj piknik dne 2. julija v Riverside Garden City Grove, na katerega vljudno vabi slovensko občinstvo iz Chicagoa in okolice.

Društvo praznuje svojo desetletnico in zato upamo, da Slovenci v mnogem številu posetijo naš piknik.

Na pikniku bo svirala fina unijaska godba pod vodstvom g. Milivoja Laekovica, tako, da se bo vse — mlado in staro — veselo vrtlo na plesišču.

Točilo se bo izvrstno pivo, ki je vsem prijateljem te Gamberinove pišče poznano pod imenom "Olympia." Na kegljišču se bo kegljal za dobitke: \$5—\$3—\$1. Tudi druge vsakovrstne zabave ne bo manjkalo, za dobro postrežbo bo skrbel odbor, da bodo cenjenim gostom minevala ure v veselju in zadovoljstvu.

Odbor.

Gilbert, Minn.

Tukaj je velika rudarska stavka. Dne 10. t. m. so rudarji ustavili delo in se organizirali v I. W. W. Razume se, da so delavci postavili stavkovne straže, da razlože delavcem z mirno besedo, ki bi šli na delo, da se pridružio stavki. Tako ravnanje pa kapitalistom ni bilo všeč in čuvaji denarne močnice so pretepli neumnijeno stavkovne straže.

Voditelj I. W. W. so se šli na to pritožiti k načelniku policije in k mestnim očetom. In kakšen odgovor so dobili! Naj poberejo šila in kopita in v treh urah zapuste Gilbert.

Voditelji so sklenili shod in vprašali člano, če naj to izvrše, kar jim je ukazala mestna gospoda. Članstvo je pa odločno reklo "ne"! Voditelji so zdaj odšli v mestno siko, da tam sporoče, kako delavstvo misli. Tam je voditelj čakalo osem deputitjev, vendar se nim ni nič hudega zgodilo. Okoli poldveh popoldne so prikorakali v mesto člani I. W. W. iz Aurore in Biwabika. Od tukaj se je potem razvil pohod na Eveleth in na Virginijo.

Obradom se do vseh Slovencev, posebno do tistih, ki so člani S. N. P. J. ali ktere druge slovenske zveze ali jednote, če delajo, da odlože orodje. Poznam nekaj Slovencev, ki so člani te ali druge jednote ali zveze, ki se delajo. Nekteri so agenti za jeklaraki trust in vabijo delavce v staro sužnost; tretji so celo čuvaji v službi kapitalizma. Rojaki na vas apeliram, da se pridružite stavkarjem. Ni šedno ime stavkokaz, ali trustovski agent ali čuvaj kapitalizma, pa tudi ni mnogo lepše.

Sliši se, da nam priskočijo na pomoč tudi železniki uslužbeni raznih železnic. Če se to zgodi, je stavka v treh tednih konšana in zmagata na delavski strani.

Delavci zapomnite si, da je položaj ugoden. Le malo slege je treba in zmagata je naša. V Evropi divja vojna in kar je sposobnega za puško, je moralo na fronto. Iz Evrope ne morejo danes dovažati železne rude in skebov. Prav narobe je! Železo in jeklo gresta danes iz Amerike v Evropo, kapitalistične družbe so preobložene z nuročili. Pred desetimi leti prijatelji je bilo drugače. Če je eden pustil delo, je čakalo 15 drugih na njegovo mesto. Danes je drugače! Če delavci pustijo delo, ne morejo niti odznanj dobiti skebov.

Mislim, da lahko vsak delavec najmanj 30 dni ostane doma. Kako je pa v krizi, ko moramo biti po šest in več mesecev proti naši volji doma in se "nihče ne briga za nas, kaj bomo jedli. Če zdaj ostanemo doma, si olajšamo svoj položaj. Trustovi bodo primorani zboljati plačo in naše delovne razmere. V kratkem času nadomestimo, kar smo izgubili s stavko.

Članom S. N. P. J. priporočam, da pazno prečitajo stran 99 v prvilu.

Gilbertčan, član S. N. P. J.

Eveleth, Minn.

Cenjeni urednik! Dostikrat sem nameraval kaj napisati iz naše velike nasebine, ali ker delavcu

se preostaja časa, sem odlašal z dopisom, dokler se ni nabralo gradiva, da sem prisiljen pisati.

Razmere in okoliščine dokazujejo, da smo se Slovenci premalo brigali za bodočnost ali svoje lastno gospodarstvo. Razven nekaj skromnih slučajev smo to velevažno vprašanje prepuščali tujem, ki uvidevali našo brezbratnost, so vporabili vsako sredstvo, da so iz nas izvabili s žulji prislužene dolarje. Zlasti kapitalisti so se naravnost veseli v naš življ. Vsak tujec, ki se je količkaj potrudil, je lahko izmolzel nan in primerno obogatel z našimi težko zasluženimi dolarčki. Navajeni ponižnosti, vednega hlapčstva in pomanjkanja sta nas ameriška svoboda in ameriški dolar popolnoma omamila, da nismo znali ceniti ne ene ne druge organizacije. Temu so mnogi krivi posamezni ljudje, ki so si prijavljali vodstvo naroda ali se pa amatrili za njegovega varuha, dani jih nihče ni pooblastil v to.

Tako nas je n. pr. zapustil prečistiti Matiče, ki si je tudi privajal tako oblast, in živi nekje v Gilbertu. Iznegiti je bilo treba samo roko in spregledali smo vse njegove mahinacije. Kljub temu je svojim ovčicam grozil pred odhodom, če ga ljudstvo v Evelethu ne pusti v miru, da nobere obleko in klub in gre. Ko je prišla rena ura, bi se bil kmalu do dobra spri s Lojzetom. Ali ko je spoznal, da je Lojze večji od njega, je pa šel, misleč: "Naj pa Lojze skrbi, saj se kmalu vrnem."

Taki dogodki pa niso odvrnili naprednih rojakov od resnega dela. Zbrali so se in začeli delati in izvršili delo, na katerega bodo ponovni otroci slovenskih starišev, ko bodo videli v septembru stati "Narodni dom."

Značilno je, ko so otroci imeli razstavo v šoli, da so otroci slov. starišev napravili male hišice (do dno je bilo umetno), in na neki mali hišici je bil napis "Narodni Dom."

Kmalu bo stal naš Dom, v katerem bomo imeli knjižnico s področnimi knjigami, v katerem bomo prirejali gledališke predstave, predavanja, shorovanja in vsašta. Potem bomo tudi lahko delali za napredek po znanem gelu. V združenju je moč!

Slovenci! Poleg splošnih delavskih razmer razmotirajmo še svoje lastne, ki se nas tudi tičejo. Ali naj vprhihodnje še polnimo šape brezvestnim tujim oderuhom, ki poznajo samo naš dolar, sicer smo jim pa deveta briga! Prebudimo se iz spanja brezbratnosti in predhodkov in

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote
Izbirna točka
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Uredništvo in upravitelj:
5015 SO. CRAWFORD AVE.
CHICAGO, ILL.
Vredn. za leto \$1.00.
ORGAN of the
Slovene National Benefit Society
Incorporated in U.S.A.
OWNED BY THE SLOVENE NA-
TIONAL BENEFIT SOCIETY.
OFFICE:
5015 SO. CRAWFORD AVE.
CHICAGO, ILL.
Telephone Lombard 1991
Subscription, \$1.00 per year.

Organizacija podjetnikov in delavcev.

V Ameriki so že zdavnaj minili časi, ko se je na podjetniško organizacijo lahko zrl z omalovaževanjem. Posebno v sedanjem času znorelosti oboroževalnega pripravljanja ne smemo pozabiti, da so podjetniki organizirani in celo zasajati, da so postali patriotični in se ne bodo v bodoče posluževali tako ostrih sredstev napram delavcem kot v preteklosti.

Če nismo bili slepi, smo lahko opazili, kako sta rasla moč in sila podjetniške organizacije, ki se je vrivala med delavstvo in podjetnika in da so se slučajni množili, da je podjetniška organizacija obravnavala z delavstvom in ne podjetniki.

Izprva morda podjetniku smemni niti po volji ni, da ga organizacija kratkoma opora odločanja v njegovi lastni stvari, pa se popolnoma privdi temu, da obravnavajo z delavstvom za stopniki, ki jih določi podjetniška organizacija, ne pa on. Kaj pa mu drugče tudi ne kaže, kajti ako se ne bi sprizajnil tem dejstvom prostovoljno, moral bi se prikljiti. Kajti dostikrat beremo, kako je podjetniška organizacija uničila tega ali onega podjetnika, ki je ravnal proti volji organiziranega podjetnika. Tako se razvija podjetniška organizacija v velepomembnem šinitelj ameriškega gospodarskega življenja. Značaj, način in cilj podjetniške organizacije so največjega pomena za vse gospodarsko življenje, predvsem pa še za delavca. Posamezni podjetnik stopa v gospodarskem boju pravičako nazaj kakor posamezni delavec: boj se bi je med podjetniško in delavsko organizacijo in ta boj odloča delovne in plačilne pogodbe. Vemo, da se podjetniške organizacije nikakor ne omejujejo samo na ureditve delovnih pogodb in na neposredni boj z delavskimi organizacijami, mnogo pomembnejše je pogosto delovanje teh organizacij v tem znanju, da skušajo potom svojih razpletitih zvez vplivati tudi na državo, ki naj bi ščitila njih koristi. Težko je dobiti natančen vpogled v delovanje podjetniških organizacij, kajti pri nobeni organizaciji se toliko ne skrivajo pravi ukrepi, kakor ravno pri podjetnikih. V velikem številu delajo druga poleg druge, spletajo celo mrežo zvez, pri tem pa vendar deluje naglo do koncentracije za spojitve vseh teh sil. V Ameriki imamo podjetniške organizacije raznih imen, ki imajo vendar le vse en namen: Varovati podjetnike in preprečiti organizacijo delavcev.

O stavki v East Pittsburghu lahko rečemo, da je bila izgubljena, ker je delavstvo bilo slabo organizirano in je imelo opraviti z močno podjetniško organizacijo, ki je imela na svoji strani državne in lokalne oblasti.

Kaj naj pa delaveci store nam pri podjetniški organizaciji?

Pri vsaki priliki dokazujemo delavcem neobhodno potrebo organiziranega boja, nujno potrebo močne strokovne organizacije. Na vse mogoče načine skušamo, da bi obrnili pozornost delavcev na njih lastne koristi, da bi iz spoznanja svojih interesov tudi enkrat izvajali resne posledice. Žal, da je večina ameriškega delavstva še vedno gluha za svoje lastne koristi. In koliko žalostnih sadov je in bo še rodila ta splošna brezbržnost med delavstvom. O žalostnih posledicah nas podučujejo žalostni dogodki.

Odkar se je kolesje v ameriških tovarnah po izbruhu evropske vojne pričelo sukati bolj trajno,

amo imeli celo vrsto malih in velikih stavk. Bili so to hipni izbruhi ogorčenja nad zmiraj hujšim izkoriščanjem delavstva. Te stavke se ne omejujejo mogoče na kak posamezen industrijski boj, ampak zamašujemo jih lahko v vseh industrijskih krajih Unije. Vse stavke, ako odštejemo par izjem, so se po kratkem času priklonile ali popolnoma končale.

Nepotrebno je, da bi naštevati stavke, neorganiziranih delavcev, ki so hipno nastale in so bile zgubljene. Večini čitateljev "Glasiila" so te stavke znane. Pri vseh teh stavkah se je večinoma šlo, da se zboljša plača in delovne razmere. Skoraj v vseh slučajih so bili kapitalisti pripravljeni zboljšati plačo, akrajšati delovni čas in pod nobenim pogojem pa niso hoteli priznati delavske strokovne organizacije. Delavci so se večina zadovoljili s poboljšanjem plače in niso vztrajali pri tem, da podjetnik prizna tudi organizacijo.

Temu se čuditi ne smemo. Bili so neorganizirani delavci in zadovoljili so se s takimi majhnimi uspehi. Podjetniki so si znali vseeno zagotoviti kos dobička s kakršnokoli prazno obljubo, ki jo lahko v ugodnem trenutku popravijo. Podjetnik dobro ve, da delavci niso organizirani, ali da le majhen, neznačen del pripada k organizaciji in da radi tega ni prave stalne slege med delavci, zato se odloči, da z drobninami zadovolji delavce, ktere jim lahko vzame vsaki trenutek, ker delavstvo ni organizirano. In če je konjunktura na trgu ugodna za produkte in če se stavka zopet ponovi, pride podjetnik zopet s kakšno prazno obljubo.

Žalostno dejstvo pri teh dogodkih je, da se najdejo potem posamezni delavci in pravijo: "Poglejte, naj gre tudi brez strokovne organizacije." Seveda gre, ali kakor Zmagovalec je podjetnik, ki jim ob prvi ugodni priliki vsema priboljšek. Ki ga je obljubil, da je potolažil delavce.

Obljube, ki jih stori podjetnik neorganiziranim delavcem so toliko vredne, kot pesa na morju. Če hočejo delavci obdržati pridobitve, ki jih pridobili s stavko, morajo silovito zahtevati, da podjetnik prizna organizacijo.

Podjetnik razume, da je nevarnost zanj, če delavci ostanejo organizirani in zato raje prizna vse zahteve, le organizacije niso priznati. In prav tako posamezni podjetnik stopa v gospodarskem boju pravičako nazaj kakor posamezni delavec: boj se bi je med podjetniško in delavsko organizacijo in ta boj odloča delovne in plačilne pogodbe. Vemo, da se podjetniške organizacije nikakor ne omejujejo samo na ureditve delovnih pogodb in na neposredni boj z delavskimi organizacijami, mnogo pomembnejše je pogosto delovanje teh organizacij v tem znanju, da skušajo potom svojih razpletitih zvez vplivati tudi na državo, ki naj bi ščitila njih koristi. Težko je dobiti natančen vpogled v delovanje podjetniških organizacij, kajti pri nobeni organizaciji se toliko ne skrivajo pravi ukrepi, kakor ravno pri podjetnikih. V velikem številu delajo druga poleg druge, spletajo celo mrežo zvez, pri tem pa vendar deluje naglo do koncentracije za spojitve vseh teh sil. V Ameriki imamo podjetniške organizacije raznih imen, ki imajo vendar le vse en namen: Varovati podjetnike in preprečiti organizacijo delavcev.

O stavki v East Pittsburghu lahko rečemo, da je bila izgubljena, ker je delavstvo bilo slabo organizirano in je imelo opraviti z močno podjetniško organizacijo, ki je imela na svoji strani državne in lokalne oblasti.

Kaj naj pa delaveci store nam pri podjetniški organizaciji?

Pri vsaki priliki dokazujemo delavcem neobhodno potrebo organiziranega boja, nujno potrebo močne strokovne organizacije. Na vse mogoče načine skušamo, da bi obrnili pozornost delavcev na njih lastne koristi, da bi iz spoznanja svojih interesov tudi enkrat izvajali resne posledice. Žal, da je večina ameriškega delavstva še vedno gluha za svoje lastne koristi. In koliko žalostnih sadov je in bo še rodila ta splošna brezbržnost med delavstvom. O žalostnih posledicah nas podučujejo žalostni dogodki.

Odkar se je kolesje v ameriških tovarnah po izbruhu evropske vojne pričelo sukati bolj trajno,

je nastopil kot zagovornik za svoja tovariša pred sodiščem. Obtožena delavca sta izjavila, da sta nedolžna in Riley je zanj zahteval porotno obravnavo. Sodnik je ugodil zahtevi in odločil, da prične obravnavo drugo jutro ob pol enajstih dopoldne.

Delavci so na to sklenili, da obvestijo farmarje, da ne gredo delati, dokler ne bodo njih tovariši izpuščeni iz ječe, četudi se gnijejo vse jagode na polju. Se tisto popoldne je prišel karif v ječo in povedal delavcem, da sta svobodna. Rekel je, da je vse zmota in upa, da je zdaj vse v redu.

Delavci so se vrnili na delo. Tako je solidarnost izvojevala pravico!

— Na kakšen način rekrutirajo stavkarske. E. F. Harris iz Pittsburgha in Edward Brennen, profesionalen stavkokaz, sta bila v Tiffinu, O. aretirana in kaznovana na \$5 denarne globe, ker sta iz tovarne Webster Manufacturing Co. hotela izvahiti stavkokaze, da bi šli stavkokaziti v Pittsburgh.

Harris je izpovedal pred županom Keppelom, da dela za McNara Machine Co. v Pittsburghu. Na potu domov v Lima se je ustavil v Tiffinu. Tu se je sestel z Brennenom, ki je stavkokazil za Webster Co. in s katerim je že prejel delo.

Brennen se je pogodil z njim, da gre v Pittsburgh delati k družbi McNara, pri kateri je bila stavka. Povedal je Harrisu, da pojde s njima v Pittsburgh tudi več stavkokazov iz Websterjeve tovarne, če Harris garantira, da bodo zanje plačani vsi troški.

Na to sta šla Harris in Brennen k Websterjevi tovarni in pričela vabiti stavkokaze, da naj gredo z njima. Ustavil ju je strazar Carpenter, hebeda je dala besedo in nastal je pretep; kteremu je sledila aretacija.

Harris je rekel, da ni storil nič hudega, tamveč se je poslužil metode Freda Fieldsa, načelnika stavkokazskih strazarjev v Websterjevi tovarni, ki je nabiral stavkokaze v Pittsburghu. Dejal je, da je Fielda imel vabljive obljube v Pittsburghu, ki so ga svabili delavce iz Pittsburgha.

Fielda je temu ugovarjal, češ, da ima njegova stavkokazka posredovalna oblastvena dovoljenje, in kdor nima dovoljenja, krši Shermanov zakon. Povedal je, da je dobil iz Pittsburgha obvestilo, da je Harris na potu v Tiffinu, da mu odvede stavkokaze. Harris je zopet ugovarjal, da je član National Founders Association in da mu ni treba hoditi po dovoljenju k Websterjevi družbi.

Tako sta se ptička, ki nabirata stavkokaze, prepirla pred županom in izvedelo se je, kako izvršujeta umazano obrt.

— Iz Shadyside, O., poročajo da je Shadyside Casket Co. prosila za sodnijski prepoved, ker je imino tovarne, v kateri je stavka, korakalo 2.000 delavcev. Družba je v prošnji navedla, da je pohod delavcev mimo tovarne tako prestrašil stavkokaze, da so nekteri takoj pustili delo.

— Vsakdanja slika današnje družbe. Te dni so stale pred sodnikom Rooneyjem v Chicagu tri prodajalke iz obhodne trgovine Fair, ki ima svoje blago na prodaj v ogromnem nebotičniku. Nastavljene so bile v grocerijskem oddelku in obdolžene, da so kradle jestvine. Priznale so, da so krive.

Prva je izpovedala: "Delala sem tri leta v prodajalnah na ulici State. Najprvo za Hillmana, potem za Bostona in nazadnje za Faira. Moja plača pri Fairu je bila en dolar na dan, to je šest dolarjev na teden. Štiri leta preživljam svojega moža in dva otroka s svojim zaslužkom. Do štirih let nazaj je bil moj soprog zdrav in nas je preživel s poštenim delom. Delal je v tovarni, v kateri kisajo kumare in drug sadež. Izhlapevana kislina mu je uničila želodec in dobil je raka. V par mesecih umrje. Težko je s \$6 na teden plačati stanovanje, se oblačiti in prehranjevati. Ko mi je neka žena povedala, kako si lahko pomagam, sem to storila. V zadnjih šestih mesecih sem vzela blaga za \$25. Obtožena sem, da sem ukradla blaga za \$5.27. Priznam, da sem kriva."

Druga je izpovedala: "Delala sem v grocerijskem oddelku od 10.30 dopoldne do 5.30 popoldne.

Moja dnevna plača je bila \$4c na dan. Delala sem navadno le štiri dni v tednu in zaslužila \$3.36. Moj soprog je voznik in pijanec. Ščila sva se. Skrbeti moram za dva otroka. Včas mi pomagajo sosedi, včas dobim pomoč od milosrdne družbe."

Tretja je izpovedala: "Zaslužila sem le \$3.36 na teden, ker sem delala le štiri dni v tednu. Kadar sem delala skozi cel teden, sem zaslužila \$5.04. Moj soprog je brez dela in bolan. Zanj moram plačati bolnišnice. Dokler je bil zdrav, je delal in skrbel zame. Vzela sem za \$2.27 blaga, večina koruzo v škaflijah in sir. Kar sem ukradla, sva sredi zadnje drobtine."

Državni pravdnik se je obrnil do superintendenta hogate družbe in ga opozoril, da so to izredni slučaji, in naj se prodajalk ne poije v prihodnje. Superintendent Buehl je vztrajal pri zahtevi, da se jih obadi v prihodnje. Obnašal se je kot škok v "Beneškem trgovcu", ko neizprosno zahteva funt mesa.

Na to je zagovornik Fairbanks dejal: "Če ne odnehate od zahtev, potem zahtevamo porotno sodbo za prodajalke. V okraju Cook ne najdete porote, ki bi jih razsodila krivim. Bolj pametno je, da plačate prodajalke malo bolj, pa se ne bodo godile take reči."

Mejtem se je oglasila prva prodajalka in rekla: "Nikdar v svojem življenju nisem bila v taki umoli. Če mi daste priliko za poboljšanje, vam obljubim, da me ne bode nikdar več videli tukaj, ker bom rajše umrla."

Sodnik Rooney se je malo zaplenil in dejal, da jih pusti oditi brez kazni in na besedo, da ne gre več kaj takega.

Ko je bila stvar končana, je sodnik Fairbanks stopil k prvi prodajalki in dejal: "Dajte mi stekleničico."

Prodajalki so postale oči mokre in po obrazu se je vlił potok solz.

"Dajte mi stekleničico in ne bodite neumni," je ponovil sodnik bolj osorno in zapovedujoče. Prodajalka se je zgenila in izpila je segla v ročno torbico in iz nje s tresočo roko vzela steklenico, v kateri je bil amrtonen sliv. "Izpila bi ga," ji je prišlo nad jokom iz ust, "če bi me poslali v pristojno delavnico."

In taki dogodki, ki dokazujejo, da je svet postavljen na glavo, se navijajo vsaki dan. Vzlic temu najdejo ljudje, ki pravijo, da se treba nobenemu stradati, ki kaže delati in da je v današnji dobi vse lepo in pametno urejeno. Seveda je! — Za tiste, ki so siti in jim ni treba delati, ali pa za tiste, ki ne mislijo tako daleč, kot sega njih nos.

— Zdravstveni svet v New Yorku, N. Y., trdi resno, da za eno družino, ki obstoji iz petih oseb, zadostuje na teden en funt sirovega masla in šest funtov krompirja. Nadalje pravijo ti modrijani, ki najbrž še niso nikdar trdo delali v svojem življenju in tudi ne bili lačni, da se taka družina komodno preživi na teden s \$7.50.

Svetovalci bi tem modrijanom, da naj praktično dokažejo, da je to resnica in sicer na tale način: Moški naj gredo delat v plač najmanj za leto dni in za plačo \$7.50 na teden. Za zahter naj ima družina prežganko in vsak en krompirček. Za košilo kos kruha in vodo in za večerjo kuhane češplje s kruhom. Oče in mati naj sneta češplje, otroci pa spijejo voh. Mogoče bo zadostovalo \$7.50 na teden.

Tako naj delajo gospodje od zdravstvenega urada skozi leto dni. Po enem letu se homo lahko prepričali, če so njih družine zdrave in če so gospodje pri volji tako živeti njih vse živte dni. Če gospodje to store, potem homo prigrali, da smo bili v zmoti in prišli jih homo odpustanja. Dokler gospodje sami ne dokažejo, da se lahko živi po njih proračunu, naj se gredo pa solit z njihovimi nasveti.

— Iz Streatorja, Ill., poročajo, da so delavci po kratki stavki v podjetju Detinning Works Co. izvojevali 25 centov zboljšanja plače na dan in priznanje unije.

— Lep dobiček. Western Union Telegraph Co. je v letu 1915 napravila čistega dobička \$11,553,968. Družba vedno nasprotuje delavski strokovni organizaciji, ker

gospodje ravnatelji mogoče mislijo, da je na enajst milijonov dolarjev dobička na leto še premalo.

— Blagostan v ameriški republiki. Uradno poročajo, da 50,000 družin v New Yorku dobiva podporo od milosrdnih družb.

— "Čedne" plače v glavnem mestu. Uslužbenici na železniški postaji Washington Terminal Co. stavkajo za boljšo mezo. Uslužbenici dobivajo 16 centov na uro in delajo od devet do dvanaest ur dnevno.

V Washingtonu je vlada, tam se prireajo sijajni banketi, železniški uslužbenici, ki delajo na postaji in žive sredi tega sijaja in blišča, pa dobe 16 c na uro in morajo stavkati, če hočejo zboljšati svoje življanske razmere. Dobra ilustracija sedanjih razmer.

— Allis-Chalmers Co. v Milwaukee, Wis., ki izdeluje avtomobile, je v letu 1915 imela \$1,078,000 dobička. Družba nasprotuje delavski strokovni organizaciji.

— Bela vrana. Rev. Bastian Smita je na shodu misarjev in tesarjev v Grand Rapidsu dejal: "Delavska organizacija je temeljna podlaga napredku in prosperiteti v Ameriki."

— Delavske zmage. Štiri tisoč zidarjev v Clevelandu, O., je zmagalo v stavki in pridobilo 10 odstotkov povijanja meze.

Vozniki v Buffalu, ki prevažajo le trgovsko blago, so dobili dva dolarja povijanja plače na teden. Stavbiniški težaki v East Liverpoolu, O., so po enodnevni stavki izvojevali 4 cente priboljška na uro.

Pokladalec in monterji vodovodnih cevi v Peoria, Ill., so po kratki stavki izvojevali 30 centov več plače na dan.

Težaki, zaposleni pri Great Lakes Transit Co. v Erie, Pa., so zmagali v stavki. Plača se jim poviša za deset centov na uro.

— S premogovnega polja. Nizka temperatura v minulom tednu je pomnožila povpraševanje po premogu. Produkcija antracitnega premoga je normalna, mehkega premoga se pa množi.

Produkcija premoga se je pomnožila v Srednji Pennsylvaniji in West Virginiji, v okraju Connelville, ker je delo suspendirano v rudnikih pittsburiškega okraja.

Lehigh Coal & Navigation Co. kupuje antracitna rudnika Cranberry v Crystal Ridge, ki so lastnina A. Pardee and Co.

Ayreshire Coal Co. odpira nov rudnik pri Oakland Cityju, Ind., ker bo rudnik štef. 5 kmalu izčrpan.

South East Coal Co. odpre kmalu star rudnik pri Seou, Ky. Zvezna vlada je naročila velike množine premoga za mornariška opirališča pri Tennessee Co., De Bardeleben Coal Co. in Pratt Consolidated Co. v Alabami.

V državi New Mexico so v letu 1915 proizvedli 3,817,940 ton premoga, ali 60 ton manj kot v prejšnjem letu.

Slos - Sheffield Steel & Iron Co. postavi v North Birminghamu, Ala. sto peči za pridobivanje produktov iz premoga.

— Iz premogarskih naselbin. Iz Bay City Mich., poročajo, da so rudarji zadovoljni, da so odpravili mreže pri tehnicah, in upajo, da se stari sistem nikdar ne vrne. Pogajanja med zastopniki rudarjev in operatorjev še niso končana, vendar pa sodijo, da se sporne točke rešijo zadovoljivo.

Iz Dubois, Pa., pišejo, da je končana stavka v rudnikih Dagus, ki je nastala, ker družba ni hotela plačevati mrtvega dela. Zdal je to sporno vprašanje predloženo zastopnikom rudarjev in družbe.

Iz Denverja, Colo., poročajo, da ni preveč dela v rudnikih države Colorado. Zaslužek in razmere so mnogo slabše kot v rudnikih na vzhodu.

glasu od sebe, da se hočejo poboljšati z rudarji.

Iz Carbon Hilla, Ala., pišejo, da delajo vse dni od 12 do 16 ur na dan. Rudarji, ki imajo delo na pogodbo, takozvani kontraktorji, zaslužijo od 200 do 300 dolarjev na mesec, drugi rudarji pa povprečno \$1.35 na dan. Razmere so take kot v dobi sužnosti, zato komaj pričakujemo, da se prične organizatorienim delom in se temu položaju napravi konec.

Iz Lehigh, Okla., poročajo, da lahko le tisti pridejo tje za delom, ki imajo denar in hočejo uživati počitnice. Za druge rudarje je boljše, da ostanejo tam, kjer so.

Iz Buxtona, Ia., pišejo, da rudniki v okolici obratujejo le dva do dva dni in pol v tednu. Delavskih moči je preveč.

Iz Nokomisa, Ill., poročajo, da je rudnik štef. 10, lastnina C. R. and I. R. R., še vedno zaprt.

— Več solidarnosti je treba. Iz Troyja, Ill., pišejo, da ima Donk Bros' Coal and Coke Co. tri rudnike v okrožju petih milj, v kterih dela 1200 moči: Cuba 300, Maryville 800 in Troy 300. Zdal ne delajo v rudnikih Cuba in Troy, v rudniku Maryville pa delajo šest dni v tednu.

Lani niso delali v rudniku Cuba tri mesece. Takrat so vprašali rudarji rudarje v Troyju in Maryville, če jim dovolijo delati. Rudarji v Troyju so takoj pritrdili, dasiravno so delali le tri do štiri dni v tednu. To je povzročilo, da je družba/bila prisiljena obratovati rudnik Cuba. Stori la je to rajše, kakor da bi podvojila rudarje v Troyju.

Nato so izvolili odbor devetih članov, iz vsakega rudnika tri rudarje, kterega naloga je bila, da se rudarje razdeli v druge rudnike, če bi družba v enem ali v dveh ustavila delo.

Pred štirimi tedni so rudarji iz Cuba, ko so bili doma trideset dni, vprašali, da bi jim dali delo v Maryvillu. Vprašanje je bilo odklonjeno. Dva tedna kasneje so vprašali rudarji iz Troyja za delo, a njih vprašanje je bilo zopet odbito z veliko večino na seji.

Rudarji iz Troyja zahtevajo vprido tega neolidarnega postopanja, da se v prihodnjo pogodbo sprejme točka, ki določa, da se mora v takem slučaju razdeliti delo enako na vse rudarje.

— Družina Hohensollerjev vlada kakih 50 let v Rumuniji in je v tem času nagromadila milijone. Pokojni kralj Karel je prišel kot berač na Romunsko, ob svoji smrti je zapustil milijone. Vse svoje živte dni je bil najboljši trgovec na Romunskem. Njegovemu netaku, sedanjemu kralju Ferdinandu, se je zdel plača njegovega strica prenizka in dobil je od države 1,250,000 frankov na leto. Kralju so vprav zdaj povikali plačo, ko ljudstvo v Rumuniji strada.

Kralj ni tako slab človek, kot ga sodimo v republiki. Odločil se je, da v letu povijanja njegove plače, daruje svojo plačo siromakom: zato bo pa prepotoval vse deželo, da pomaga siromakom. Značilno je, da potne troške plača država in da bodo višji kot njegova plača, ki jo daruje siromakom, ker kralj vendar ne more potovati kot navaden rokodelski pomočnik.

Cela stvar je prirejena v reklamne svrhe. Kralj potrebuje popularnosti in zato je žrtvoval svojo enoletno plačo.

Pa naj še kdo reče, da sedanji kralj ni dober trgovec!

— Stavkokazki ptički obsojeni. Te dni so bili v Chicagu obsojeni štirje ptički, ki stavkokazijo za American Express Co., na 90 dni zapora in \$25 denarne globe. Stavkokazi so kradli obleko in dragulje.

Strajkarji izjavljajo, da ni naloga policajev, da branijo stavkokaze pred strajkarji, ampak da pazijo, da se ne prime kaj njih prstov.

Dogodek tudi dokazuje, kakšno čedno sodrgo najemajo podjetniki, da poštenim delavcem jemljejo kruh od ust.

— Riž v Kaliforniji nosi 70 dolarjev na akter.

— En funt dobrega kruha vsebuje toliko redilnih snovi kot dva funta in pol krompirja.

— V Londonu na Angliškem je okoli 1500 cerkev.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik: John Vogrič, box 214, LaSalle, Ill.
 I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, b. 86, Girard, Kans.
 II. Podpredsednik: Jožef Kuhelj, 9469 Ewing ave. S. Chicago, Ill.
 Tajnik: John Verderbar, 2708 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
 Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODSEK:

Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
 Paul Berger, 741—lat St., La Salle, Ill.
 F. S. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.

POROTNI ODSEK:

Anton Hrst, 811 95th Ave., New Duluth, Minn.
 Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O.
 Jože Radišek, 679 box, Smithton, Pa.
 Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa.
 Albina Hočevar, 680 Washington St., Milwaukee, Wis.

UREDNIK "GLASILO":

Jože Zavertnik, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

VSEHODNI ZDRAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio.
 Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se
 pošiljajo na gl. tajnika.

Pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega
 sveta Jože Ambrožiču.

Zadeve prepirljive vsebine predsedniku porotnega odseka, A.
 Hrstu.

Vse druge stvari, ki imajo stik z "Glasilom", izkramlji spre-
 jembe naslovov uradnikov krajevnih društev pa Glasilo, 3019 So.
 Crawford Ave., Chicago, Ill.

Žensko delo v Penn-
sylvaniji.

Nasprotniki ženske volilne prave
 kaj radi izrabijo za argu-
 ment, da žena nima pravice
 tiktati v državne posele, kjer je
 jeno mesto doma in v kuhinji.
 edkar je kapitalizem tudi ženo
 ognal v tovarno, je argument
 nasprotnikov ženske volilne prave
 postal navadna fraza.

Poročilo delavskega depart-
 manta države Pennsylvania nam
 vedno predoči, da je velika hinav-
 šina, če se v dobi kapitalizma
 govori, da naj bodo ženske oropa-
 voli, da naj bodo ženske oropa-
 voli pravice, ker je njih me-
 sto doma. Kapitalizem je pogol-
 tisoče in tisoče žen v tovarne,
 truto je razdeli družinako življe-
 je in ženo priklenil k peklens-
 kim strojem, da vatvarja profit
 na tiste, ki ji odrekujejo volilno
 pravico.

V delavnicah in tovarnah v dr-
 avi Pennsylvania gara 216.000
 en. Kajne ogromno števil! Od
 tega štev. jih dela 27.900 v indu-
 striji za obleke in nogavice. Nad
 1000 jih izdeluje kinč in čipke,
 nad 7000 jih izdeluje moško oble-
 to. Kakih 3000 žen dela v Penn-
 sylvaniji v pekarnah. Pri izdelov-
 anju sladkarij so zaposlene žene
 in celo v klavnicah jih dela nad
 sto. Ravnotako delajo žene v
 tovarnah za munice in avtomob-
 ile in celo v rudnikih so zapos-
 ljene žene.

Po nekod delajo žene celo v
 stavilinski obrti in sicer kot po-
 trivalke streh, kloparko in žele-
 zarke. Žene najdemo v tovarnah
 za barve, olje, esence, črnilo za po-
 ti in pri izdelovanju alkohola.
 V industriji za čevlje dela do
 4000 žen, medtem ko jih je zapos-
 lenih v tekstilni industriji 56.000.
 V svilopredilnicah dela 26.276
 žen, med njimi mnogo pravih ma-
 lih deklet.

Tako vidimo, kako kapitalizem
 razlira družinsko življenje in
 prisili žene, da morajo delati v
 tovarnah. Kljub temu se najdejo
 mazačnjaki in hinave, ki pravijo,
 da se žena ne sme vtikati v jav-
 ne posele in državne zadeve, ker
 je njeno mesto doma in v kuhinji.
 Žalostni in pomflovani so v re-
 dmi taki argumenti, ko statistični
 slokazi govore, da je žena v ka-
 pitalistični družbi ravnotako izko-
 riščana kot moški.

Kolikor ne protestira proti izko-
 riščanju žene v tovarnah, nima
 pravice ugovarjati ženski volilni
 pravici. To naj si zapomnijo na-
 sprotniki ženske volilne pravice.

Lignit.

Lignit (latinsko lignum, les) je
 nepopolen premog, rujave barve,
 v katerem se navadno vidi še ve-
 dno les, iz katerega je nastal. V
 Avstriji kopljejo lignit pri Vele-

nju na Štajerskem. Strokovnjaki
 prikevajo k lignitu tudi premog,
 ki ga kopljejo v Trbovljah. Lignit
 je razne kakovosti in strokovnja-
 ki pravijo, da se dobe lignitove
 plasti, ki se lahko v kakovski ma-
 rijo s trdim (antracitnim) premo-
 gom.

Lignit ni le v Evropi, ampak
 leže velike plasti v centralnih in
 zapadnih državah Unije. Univerza
 v North Dakoti je izdala poseben
 bulletin, ki ga je spisal E. J. Bab-
 ček, kako se lahko izrabli lignit.
 Največ lignitovih plasti leži v
 državah North Dakota, Montana,
 Wyoming, Colorado in Texas, v
 drugih zapadnih državah se lignit
 nahaja v manjših množinah.
 Strokovnjaki cenijo, da v North
 Dakoti obsega lignitovo polje pri-
 bližno 32.000 kvadratnih milj, in v
 nekaterih krajih je plast debela
 deset do petnajst čevljev, tako da
 lahko producirajo več sto biljo-
 nov ton lignita.

Iz tega sledi, da strokovnjaki
 študirajo, kako bi se dal lignit
 najbolje izrabiti. Na univerzi v
 North Dakoti so pričeli delati
 praktične poizkuse z lignitom.
 Posebno pozornost so posvetili
 produkciji plina za razsvetljavo,
 kurjavo in gonilno silo in produk-
 ciji briketov iz lignita.

Zvezna vlada kontrolira veliko
 polje lignita in zato je interesi-
 rana, v kakšne svrhe se da izrabiti
 lignit.

Poizkušanje z lignitom so se
 obnesle pri izdelovanju cenege
 plina, pa tudi za kurjavo in iz-
 delovanje briketov je priporoč-
 ljivo.

Ali je poblateno seno
škodljivo za konje
in goved?

Močno poblateno seno je vsaka-
 ko nezdrava hrana za konje in go-
 ved. Prah, ki se razvija pri pokla-
 danju takega sena škoduje očem,
 kar ni tako važno, veliko bolj
 škoduje v pljučah, kamor zalze z
 udihavanjem. Tako seno lahko
 povzroči hude pljučne bolezni in
 v najboljsem slučaju težko diha-
 nje. Na poblatenem senu je tudi
 veliko silno drobnega peska, ki v
 prebavnih zastaja, živali nadle-
 guje in povzroča razne bolezni,
 kakor n. pr. pri konjih peskovo
 grizenje. Vrhutega je poblateno
 seno tudi navadno precej izluže-
 no, celo pri takem vremenu, ko
 se seno vsled deževja mora dol-
 go sušiti in ga deževnica izlužuje.
 Poblateno seno se pa kolikor toli-
 ko da popraviti. Ob suhem vre-
 menju ga je temeljito s senenimi
 vilami pretresti, da odpade tisto
 blato, ki se samoodsebe rado raz-
 seno odlušči. Zelo velik del blata,
 ki se sena trdno drži, se pa da od-
 praviti, če se seno omliči z mila-
 dno les, iz katerega je nastal. V
 Avstriji kopljejo lignit pri Vele-

zic temu seno vendarle zelo obla-
 teno ostane, kajti nekatere vode
 nosijo blato s seboj, ki se silno
 trdno s senom sprime, potem je
 najbolje tako seno govedu pokla-
 dati le zrezano in potem popar-
 jeno ali pa pokropljeno z vodo
 ter pomešano s drugimi krmili,
 zlasti z močnimi. Konjem seveda
 take rezanice ni dobro pokladati
 in je zanje vsekako priskrbeti do-
 brega sena.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Obvešča se člani S. N. P. J. in
 druge slovenske in hrvatske de-
 lave, da se naj nikar ne ozirajo
 na oglaš, ki je bil priobčen v Glas-
 ilu, da rabijo 3000 delavcev v
 Open Pit mines za delati s par-
 no lopato. S tem opozarjamo slo-
 venske in hrvatske delavce, da
 naj nikar ne hodijo dela iskati v
 Minnesoto v takozvani Mesaba
 Range, ker so šli tam rudarji na
 stavko za zboljšanje delavskih
 razmer.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Omaha, Neb. J. B. Priobčimo
 vse, kar je sposobno za javnost.
 Pozdrav!

NAJNEVARNEJŠA BOLEZEN.

Najnevarnejša bolezen, ki se o-
 prijemlje ljudi, ni davica, ne čr-
 ne koke, pljučnica, vročinska mra-
 lica in tudi ne sušica, če ravno to
 bolezen zadenejo najmanj vane-
 ga desetega izmed civiliziranih lu-
 di. Ampak najnevarnejša bolezen
 je navadna zaprtica, ki pa pov-
 sem ni bolezen samohabi, tem-
 več je le vzrok ali pa prižetek
 drugih bolezni. Toraj že to je do-
 kaz, kako potrebno je vdrati
 vaše čreva v pravi delovni
 stanju s Trinerjevim ameriškim
 prebavnim grenkim vinom. To
 zmožnosti polno zdravilo, bode
 hitro in varno odpravilo vsa telesa
 vse zaostale neprebavne snovi in
 bode tudi obenem očistilo vse pre-
 bavne organe in jih spravilo v
 pravi delovni stanju. Odpravilo bode
 zaprtico, očistilo sluz, da jedi
 posagajo prebavi, odstranilo ne-
 ravnost, zagotovilo boljše zdrav-
 je, osvežilo vaše spanje in ustvar-
 ilo nove energije. Cena \$1.00.
 V lekarnah Jos. Triner, kemljani
 izdelovalec, 1833-1339 S. Ashland
 ave., Chicago, Ill.

Triner's Liniment navadno od-
 pomore pri bolečinah revmatizma
 prav hitro. Vdrnite dobro v ko-
 žo. Cena je 25 in 50c po pošti pa
 35 in 60c.

En koristen nasvet,
ki celo življenje
koristi.

Kako je naš rojak Ljudevit Nagy
 preprečil z enim enostavnim sred-
 stvom jetiko.

"Skoro ni notrajne bolezni, pri
 kateri bi ne bil Bolgarski Krvni
 čaj velike koristi, vsaj tako pri-
 čajo dopisi onih bolnikov, kojim
 se je po zavzivanju zdravila zopet
 povrnilo", pravi H. H. v. Schliek,
 tovarnar Bolgarskega Krvnega
 Čaja, komur je naš rojak Ljudevit
 Nagy, 58 Joslyn St., Buffalo, N.
 Y., pisal sledeče pismo:

"Počijem vam svojo najiskre-
 nijo zahvalo, ker je vaš Bolgarski
 Krvni čaj res posebno fino zdra-
 vililo. Jaz ga zamorem le blagoslov-
 ljati, ker me je opustil od mojih
 bolečin. Bolele so me prvi in ple-
 čni, tudi zdravniki so me že pregle-
 dali in rekli so, da bom dobil jeti-
 ko, če ne bom pazil nase.

"Počijte mi še ene škatljice ča-
 ja. Jaz ga bom vžival, dokler bom
 živel."

Eno veliko škatljico Bolgarske-
 ga Krvnega Čaja, ki traja 5 mese-
 cev, pošlje za en dolar kamorkoli:

MARVEL PRODUCTS CO.

8 Marvel Bldg.

PITTSBURGH, PA.

Ako hočete pošiljatev osigurati
 pošljite 10c. več.

(Advertisement).

Nabirajte naročnike za dnevnik

"Prosveta"!

PAZITE

na vaš šolodoc in kupujte le naj-
 boljše jamčena Kalifornijska vi-
 na in šganje.

CENA: F. O. B. V CHICAGO

Za belo in rudočo vino.

1 galon sodček.....	\$1.50
6 galon sodček.....	\$8.25
10 1/2 galon sodček.....	\$11.25
25 galon sodček.....	\$28.25
52 galon sodček.....	\$45.00

Kalifornijsko šganje in rano-
 vrstnega sadja po \$2.00, \$3.00 in
 \$4.00 galona.

Ne odlašajte, naročite še danes
 pošlita Money ali Express ček
 s naročilom.

Jos. Bernard

DEPT. Z.

1903 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

FOZIV.

Rad bi izvedel za svojega brata
 Frane Furmana, on je krojač in
 ima svojo krojačnico v Chicagu.
 Vljudno prosim cenjene rojake in
 brate, ako kdo ve za njegov na-

slov, da mi ga naznani ali pa naj
 se mi sam prijavi. Moj naslov je:

ALOIS FURMAN,

Box 111 Fredericktown, Pa.

"Za vsebino oglasov ni odgo-
 vorno ne uredništvo ne upravl-
 štev.

Neprebava,

zapeka, slaba prebava, otrpla
 jetra in njeni znaki kakor ne-
 čist jezik, zguba slasti, sploš-
 na slabost, slabokrvnost in želodčne neprilike naredijo
 vas zelo bolne. Zakaj bi ne rabili

SEVERA'S
Balsam of Life

(Severov Živiljski Balsam) ob pravem času ter bi stem pre-
 prečali še bolj slabih posledic? Delovanje tega zdravila je
 hitro in uspešno. Je tudi tonika, ki uspešno krepča. Zagotovi
 vam redno delovanje črev ter odpravlja utrujenost, osvaja
 in zmanjša napade. Mirujoči upliv tega zdravila ga steri veli-
 ke vrednosti v slučajih ponavljajoče mrzlice. Okrepčuje sla-
 botne ljudi ter se zato priporoča ženskam v času bolezni.
 Cena 75 centov steklenica.

Bel v želodcu.

Mr. M. Sokolowski, Coburg, Westvija,
 Ind., napiše pisni: "Moja žena je imela
 bel v želodcu toda holecis se prenehal potem ko je rabila Severov ži-
 viljski Balsam."

Kadar kupujete zdravila, zahtevajte vedno Severovo in glasite, da jih dobite. Lekar-
 narji vsa zdravila prodajajo Severove pripravke. Ako slučajno lekarinar nima zdravila
 pošljite nam, naročite ga od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Na znanje pošiljatelj denarja v staro domovino!

Vaš negotovost dostavljenja polte, ki je namenjena iz Amerike v
 Avstrijo in Nemčijo ter naroba, splejemamo denarne pošiljateve do preklica
 le pod pogojem, da se vaša vojna izplačila mogoče s ramudo. DENAR
 NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, AMPAK NASTATI
 ZAMOREJO LE ZAMUDE. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljatev
 toliko časa, da se izplača na določeni uslov. Istotako nam jamčijo sa-
 nesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v zvezi radi vojne, in radi
 popolne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

K: 100 .. \$14.50 K: 1,000 .. \$142.00

TVRDKA

FRANK SAKSER

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Beseda znanstvenika

V LEKARNAH

CENA \$1.00

TRINERJEVO
Ameriško Prebavno
Grenko Vino

vsebuje raznovrstne rastlinske snovi ob naravnega rudočega vina in druge zdra-
 vilne moči od izbranih zdravilnih zelišč, ki so gotovo zdravilne vrednosti. To
 visoko cenjeno zdravilo

izboljša notranji del telesa
 odpravi zaprtico
 obvaruje bolni, glavobol, itd.
 pomaga do boljše prebave
 očisti sluz, da jedi
 svari svinom života
 odpravi slabost
 hrani energijo
 govadigmo moči
 poveča smotnost.

Za to po ako hitro odpraviti in zdraviti ostati, uprašajte vedno za zanesljivo
 TRINERJEVO AMERIŠKO PREBAVNO GRENKO VINO.

Za odrgenja, steklosti, mišične bolečine, okorele sklepe, poskusite Tri-
 ner's Liniment. Ta daje zadovoljstvo. Cena je 25c in 50c, po pošti pa 35c
 in 60c.

Jos. Triner

IZDELOVATELJ

1332-30 So. ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILLINOIS.

Zapriseženo poročilo aktuarja o vrednosnem stanju premoženja S. N. P. J.

VALUATION EXHIBIT

Assets—Actual and Contingent

*19. Present Mid-Year Value of Future Net Contributions, \$2,169,455.00	
*20. On Certs., Death Only	
*21. On Certs., Death and Dis.	
*22. On Certs.	
*23. On Certs.	
*24. Admitted Assets, less \$17,922.31 Funds not available for Claims	227,824.08
*25. Liens, Loans and interest thereon, on certificates valued according to the prospective method.	
*26. Total	\$2,997,179.08

*27. Amount of General or Expense Fund	17,922.31
*28. Amount of "Non-Admitted Assets"	

Liabilities—Actual and Contingent

*29. Present Mid-Year Value of Promised Benefits	\$2,321,748.00
*30. On Certs., Death Only	
*31. On Certs., Death and Dis.	
*32. On Certs.	
*33. On Certs.	
*34. Accrued Liabilities	16,738.07
*35. Value of Unpaid Installments	
*36. Net Sick and Accident Fund	12,522.52
*37. Credits to Certs. valued on the "Accumulation Basis"	
*38. Total	\$2,351,008.59
*39. Accrued Claims on General or Expense Fund	

40. Assets (Item 26) to Liabilities (Item 38)	101.96%
---	---------

FORM OF EXPLANATION FOR PUBLICATION

(N. B.—The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or in excess of 100%.)

41. The above Valuation indicates that, on the basis of the N. F. C. table of mortality with interest at 4 per cent., the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$46,170.49 (or 1.96/100%) over and above the statutory standards.

State of Illinois, ss:

J. M. Mitchell, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary who made the foregoing computations and answers to the questions above set forth concerning the condition of Slovene National Benefit Society of the United States of America as of December 31, 1918, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

Subscribed and sworn to before me this 24th day of February, 1919.

Notary Public.

Copy—(Signed).

*If the net reserve method is employed, make no entry opposite these items.

If the net reserve method is employed, enter opposite these items the amount of reserve applicable thereto.

Is originalnega poročila aktuarja je razvidno, da je "Slovenska narodna podpora" solventna in da ima 1.96% nad solventnostjo.

Člane in članice S. N. P. J. opozarjamo, da je dolžnost nas vseh, da strogo pazimo na to, da se solventnost obdrži, ne da bi bilo kdaj treba povzati assessment v posmrtninski sklad.

Solventnost organizacije se mora preračunati vsako leto in se preračunati na podlagi premoženja, vplačil v posmrtninski sklad, stavov in umrlih članov.

Umrli članovi igra pri solventnosti veliko vlogo. Zategadelj priporočamo, da se pri sprejemu novih članov strogo pazi na to, da bodo novi člani dobro zdravniško preiskani. Če bomo sprejemali zdrave nove člane, se ni treba bati, da bi ne bili solventni na podlagi sedanjih vplačil v posmrtninski in rezervni sklad.

Gospodu župniku, ki se je nekako od strani bahal s premoženjem K. S. K. J. v Glasilu K. S. K. J. in ga primerjal s premoženjem S. N. P. J., priporočamo, da poročilo aktuarja o solventnosti S. N. P. J. primerja s poročilom aktuarja o solventnosti K. S. K. J., ki je bilo tudi pred par tedni pribeženo v Glasilu K. S. K. J., pa bo na jasnem, katera jednota ima trdno gospodarsko podlago. Če pa stvari ne razume, naj se obrne do prvega aktuarja, da mu stvar pojasni, da ne bo vzel takih otrobov o premoženju v javnosti. Vsako izjavo je vredno odgovora, kakršnega zasluži.

Račun

med jednote in društvi meseca maja 1918.

St. dršt.	Vplačila	Isplačila
1.	221.42	28.00
2.	268.79	72.00
3.	147.17	
4.	81.79	
5.	869.36	
6.	321.19	318.00
7.	77.66	135.00
8.	152.44	28.00
9.	202.59	177.00
10.	258.25	722.00
11.	209.02	71.00
12.	167.93	26.00
13.	221.33	817.00
14.	229.83	173.00
15.	302.20	161.00
16.	187.91	204.00
17.	200.23	88.00
18.	423.14	154.00
19.	235.28	70.00
20.	163.73	
21.	55.06	
22.	172.69	1,070.00
23.	155.35	58.00
24.	82.61	36.00
25.	111.84	104.00
26.	74.68	
27.	47.92	21.00
28.	158.67	24.00
29.	154.04	114.00
30.	217.99	84.00
31.	66.00	
32.	116.89	40.00
33.	36.07	18.00
34.	155.07	
35.	160.74	38.50
36.	89.26	40.00
37.	93.86	
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		
51.		
52.		
53.		
54.		
55.		
56.		
57.		
58.		
59.		
60.		
61.		
62.		
63.		
64.		

St. dršt.	Vplačila	Isplačila
135.	83.06	29.00
136.	54.54	22.00
137.	240.99	291.00
138.	289.98	96.00
139.	101.54	38.00
140.	63.58	18.00
141.	281.53	58.00
142.	272.79	25.00
143.	151.34	117.00
144.	48.41	139.00
145.	94.31	56.00
146.	147.37	
147.	155.56	162.00
148.	39.34	15.00
149.	29.04	28.00
150.	25.89	
151.	53.24	
152.	73.48	
153.	26.78	
154.	57.31	
155.	14.90	
156.	55.56	
157.	15.00	
158.	12.87	
159.	98.77	
160.	14.49	25.00
161.	12.90	
162.	24.04	10.00
163.	189.55	97.00
164.	47.78	
165.	25.87	75.00
166.	56.96	709.00
167.	86.18	58.00
168.	81.84	52.00
169.	88.20	18.00
170.	68.89	68.00
171.	163.67	42.00
172.	78.81	
173.	87.48	24.00
174.	55.91	1.00
175.	51.87	20.00
176.	134.29	
177.	21.87	10.00
178.	25.41	
179.	33.19	
180.	132.18	
181.	49.68	128.00
182.	21.16	18.00
183.	62.58	25.00
184.	45.39	
185.	51.44	42.00
186.	95.04	47.00
187.	25.98	
188.	204.14	232.00
189.	60.08	22.00
190.	38.73	
191.	31.12	
192.	28.88	
193.	101.55	
194.	25.96	
195.	68.52	48.00
196.	160.55	148.00
197.	59.79	
198.	48.58	22.00
199.	57.56	
200.	48.32	12.00
201.	60.20	28.00
202.	127.58	
203.	304.68	139.00
204.	61.42	22.00
205.	89.15	
206.	64.79	
207.	173.24	600.00
208.	108.62	199.00
209.	27.52	
210.	45.17	8.00
211.	57.65	15.00
212.	14.45	
213.	57.49	
214.	24.80	
215.	29.34	5.00
216.	79.48	88.00
217.	59.41	14.00
218.	48.99	
219.	36.49	
220.	112.45	64.00
221.	70.92	82.00
222.	53.58	64.00
223.	194.51	110.00
224.	87.84	
225.	106.22	143.00
226.	45.38	
227.	116.48	68.00
228.	22.24	
229.	123.92	12.00
230.	159.67	
231.	18.31	
232.	36.47	61.00
233.	18.95	17.00
234.	42.95	18.00
235.	128.14	172.00
236.	73.90	46.00
237.	13.61	
238.	78.69	
239.	68.48	150.00
240.	39.25	
241.	24.85	
242.	51.68	
243.	18.53	
244.	48.27	
245.	58.95	34.00
246.	37.18	10.00
247.	107.34	
248.	31.32	
249.	40.48	
250.	31.85	
251.	68.15	
252.	49.85	
253.	59.30	
254.	52.57	
255.	19.65	
256.	67.62	23.00
257.	25.45	
258.	30.32	
259.	38.90	
260.	22.54	10.00
261.	58.70	
262.	162.54	100.00
263.	63.94	
264.	38.72	
265.	17.83	
266.	29.06	
267.	6.61	
268.	34.84	
269.	137.52	
270.	87.87	

\$26,324.67 \$15,613.56

JOHN VERDENBAR,

st. tajnik.

DOPISI.

Ambridge, Pa.

Cenjeni urednik! — Priobčite

teh par vrstice v Glasilu, saj iz

Ambridge ni bilo poročila še en

par mesecev. Posebnih novic ni

in z delom se tudi ne bom hvalil.

Dela se tukaj vsaki dan ali človek

več mora večkrat delati zastonj.

Delati je treba od ranega jutra

do poznega večera za vbojih par

dolarjev. Ko napoči dan izplačila,

je treba nekaj dati družbi, drugo

prodajalnam, za delave pa ne

ostane nič. Torej delavec ne

vetuje, da bi sem hodil za de-

lom, ker je že zmaj stara suž-

nost. Dokler se te sužnosti ne od-

pravi, je treba večkrat delati

zastonj.

S podpornimi društvi smo do-

bro preskrbljeni. Imamo dve dru-

štvi, ki spadata k raznim jedno-

tam in zvezam, člani so pa večidel

pri obeh društvih enilisti. Tem

potom se vsi člani našega društva

"Naš Dom," šteje 33 S. N. P. J.,

priručno zahvalimo vsem Slove-

cem, osebno našim sosedom brat-

om društva šteje 122 "Grozid"

S. N. P. J. iz Alliquip, Pa., in

bratom društva "Zavedni Slove-

enci," šteje 41 S. N. P. J. v Am-

bridge, Pa., ki so nam pripomogli

da je naš piknik tako lepo vspel

dne 11. junija t. l. Naše društvo

še enkrat izreka lepo hvalo vsem

in objubi, da hoče vrniti milo za

drago.

Frank Zorman, tajnik.

Waukegan, Ill.

Naznanjam članom društva

"Sloga", šteje 14 S. N. P. J. v

Waukeganu, Ill., da je društvo

zaključilo na zadnji redni seji, da

se udeležijo piknika, katerega pri-

redi narodna podpora društvo

"Slovenski Sokol" 2. julija na

Francinovi farmi poleg 10. ceste.

Vsak član naj si prekrbi vstop-

nice popred, ker na zabavnem

prostoru se iste ne bodo proda-

jale.

Nadalje je društvo "Sloga"

sprejelo predlog, da priredi pik-

nik na 30. julija tudi na Franci-

novi farmi.

Ker se pa pravo pivo ne sme

prodajati na nobeni zabavi, je bi-

lo sklenjeno nabaviti vstopnice,

ki dajejo članom priliko do pe-

tih posebnih ugodnosti.

Taka vstopnica stane le \$1. —

S tem dolarjem ima vsak plačano

pijačo, vrhu tega ima še priliko

do petih izrednih ugodnosti.

Vstopnice mora plačati vsak član

(ica) brez izjeme. Radi tega po-

zviljem vse člane društva "Slo-

ga," šteje 14, da se prihodnje se-

je, ki se vrši 2. julija, udeležijo

in kupijo vstopnice, ker na zadnji

teden se ne more odlašati radi

preobsega dela.

Po zaključku društvene seje

mora dr. tajnik razposlati vabila

vsem društvom v Waukeganu, N.

Chicago, bratakim društvom v

Chicago in Keneshi. Vse to da de-

lo. Ravno radi tega je treba, da

se vstopnice pred ko mogoče raz-

prodajo, da se dobiho ob pravem

času vrtni kuponi z imeni, kate-

re je treba zabeležiti v zato

"Dva ognja".

Jože Ambrožič:

Kedor je delal ktrikrat v tovarni za cink in žvepljeno kislino, last Z. S. & Co., poznal je Tomaža Krulca, ki je bil nastavljen pri velikem mlinu, ki je mlet rudo s glasnim truščem in bil vedno zavil v oblak prahu. Stregel je pri neki cavi zmljeto rudo v vreče in jih pokladal na tehtnico v zadnjem. Od tam so jih delavci odvažali k velikim pečem.

Skoro odkar je tovarna začela obratovati je delal tu, dan za dnem vedno isto. Spočetka so mu plačevali en dolar in petindvajset centov, sedaj je pa imel po dvajsetih letih zmljeto plačo na dolar in petindvajset centov. Mariko ni mogel zdržati radi prahu mesec dni pri mlinu, ali on je gural se leta. Znal se je varovati prahu, in je vedno obraz držal proti strani, od katere je vlekel prepil.

Enolično je potekalo njegovo življenje. Vsakega desetega in petindvajsetega je prejel pri mlinu odkup poleg uroda v tovarno rumen zavitek, v katerem so bili njegovi zaslužni novci. S tem je plačal stanovanje in hrano, kar je pa ostalo, porabil je za obleko. In vendar si je prihranil v teh dolgih dvajsetih letih skoro sto dolarjev.

Prihranil bi si bil lahko več, vendar ni tovarna obratovala, ali se je pri mlinu kaj polomilo, in moral je biti doma. Na plačilih dan je bil zavitek malo lažji in večkrat je moral poseči po prihrankih, da je bilo za potrebe. Malo je večjih pogodb, nato pa zopet stregel rudo v vreče, gledal topo in obračal nos od prahu proti prepilu.

Sedaj po dvajsetih letih njegovega dela v tej tovarni je stopilo nekaj v njegovo življenje in ga vrglo iz enoličnosti.

Po tovarni so nabili letake, da bo družba prodala svo zemljo krog tovarne v obsegu par akrov. Lepo so bila na papirju naribana stavišča s cestami: na eni strani načrt, na drugi še lep pozidano mesto s topimi nasadi, dasi miljo krog cinkovne ni rasto drevje radi strupenega dima. Vse to se bo prodajalo na lahke obroke. Nekaj se plača na glavnicu, drugo ob plačilih dneh.

Tomažu se je to jako dopadlo in vse njegove misli so se vrtile sedaj krog zemljišča. Ko se je po tovarni raznesla govorica, da ima družba najmanj še za trideset let naročil, odločil se je in kupil.

Plačal je svoj prihranek na zemljo v bližini tovarne ki mu ga je agent s sladkimi besedami hvallil, ostalo mu pa na vsak plačilih dan odtegnajo v obrokih. In njegovo topno življenje je dobilo svoj cilj: izplačati zemljišče, postaviti kočo na njem, in na stara leta ne biti drugim v nadlego.

Kakor je gledal poprej topo, tako bolj je gledal sedaj živo. Ako je šel mimo sodčka žrebljev, stegnil je roko in jih vzel pest. "Ko bo delal kočo, mu pridejo prav," je mislil Krulc. Krog tovarne in po naselbini je pobiral zaboje in jih nosil na zemljišče. Ob večerih, ko je sedel doma, je risal s prstom po mizi in delal načrt za kočo.

"Dve sobi naredim za prvo potrebo," je pripovedoval vsakemu, ki ga je hotel poslušati. "Potemje lahko še kaj pridelam, in oddam lahke v najem." Ob nedeljah je pa hodil Krulc posedati na leto zaboje in deske, ki jih je nanesel. Da si še trava ni rastle na zemljišču, ker je dim od cinkovih peči, v katerih so žgali rudo, že vse spomladi v kati popalil, vendar se mu je zdelo obhaganostnišče lepo. Najraje bi ga pobošal, saj je bilo sad njegovega dela skoro dvajset let.

Težko je sedaj izhajal Tomaž. Vsaki plačilni dan so mu vzeli pet dolarjev, in niso ga vprašali, ako z ostalimi lahko živi. Po par letih stradanja je bilo izplačano zemljišče in neki prijatelj mu je posodil par desetakov in Tomaž si je ob večerih zbil iz deske in zabojev kočo.

Kup rudo poleg tovarne se je manjšal in tudi pravašali je niso več. Šepetali so v tovarni, da bo družba ustavila obrat in premestila tovarno k jami na zapadu, da si prihrani prevozne stroške, toda gotovega se ni vedelo. Tomaž je pri takih govorinah znošal srec. "Kaj bi počel, ako tovarne ne bi bilo tu, ki je edina tu na

okrog. Pa kedo bo delal ljudem vse vrjel," se je tolažil — — —

Par sto milj od tovarne v bližini velikega mesta, kjer je delala reka oster ovinek in tvorila nekaj polotok, stalo je krasno poslopje. Bilo je last milijonarja Mark Tomsona, lastnika Z. S. & Co., pri kateri je delal Tomaž. Z belim peskom posute stee vodile so ob obrežju reke med bujnim nasadi, zvezane lepo geometrično v tri in večkotne. V umetno darenjih krogih so rasla svetlice, katerih domovina je morala biti v vročem orientu. Sredi njih je stal vodomet z Neptunom na sredi. Vse je bilo lepo urejeno za oko.

Za poslopjem se je raztezal lepo razvrtčen park, v katerem se je nahajalo nekaj krotkih srn. Koncem parka je zopet kumljala reka in kedor bi bil prišel iz naselbine poleg cinkovne bi vzkliknil: "Tu je raj!" Tu si lahko prost dihal hladni godni zrak, napolnjen z vonjem cvetlic, medtem ko so ljudje, stanujoči poleg tovarne, ki je bila lastnina tega gospoda, stiskali ustnice in nos, ako je veter potegnil in vrgel dim iz cinkovih peči ob tla.

Bilo je poleti zvečer. Električne žarnice so razsvetljevale vrt in park, da se je videlo kakor po dnevi. Na verandi je sedela gospoda pri večerji. Po mizi so stale med dragimi porcelanastimi krožniki in skodelicami lepe japonske vaze, napolnjene z lepo zloženim cvetjem. Sadije je bilo naloženo v težkih srebrnih skledah, poleg katerih so stali fino brušeni stekleni kozarci. Streljaji v kričečih livrehaj prinašali so in odnašali jed, prigrizajoče se, kakor da bi imeli vzmet namesto kosti v hrbtu. Dva sta pa stala kakor zmrazjena pri vratih, pripravljena na vsak migljaj.

Večerja je bila končana in gospod si je našel iz zlatoglavice steklenice penečega vina v kozarce, si zapalil fino smokdo in se vdel udobnejše. Nekdo iz družine je pomignil streljaju in rekel: "V mesto," in kmalu nato je pred verando stal lep, dolg avtomobil, čakač na njega. Drugi si je pogledel na reko in kmalu je nasmehnil streljaj, da je čoln pripravljen.

Družba se je razkropila, na verandi sta ostala samo gospod in gospa.

"Ti Mark, tisti diadem, o katerem sem zadnjič govorila, mi kupiš. Saj ne velja toliko."

Gospod je otrl pepel od smokde in naredil resen obraz. "Ne sedaj dragica, ne vem, kako se obrne cena na trgu. Premestiti mislim tudi tovarno in to bo veljalo deset let po vsoto. Seveda se mi leta kasneje povrne. Že tako potratim za življenje približno milijon na leto. Koliko pa velja tisti diadem, ki se ti je tako na srec prirastel?"

Gospa je nabrala obraz v zaničljive gube. "Malenkost, komaj dvesto tisoč dolarjev."

"Seveda bi bila malenkost," odgovoril je gospod in se vlegel udobno na naslonjač "saj so cene cinku in žvepljeni kislini poskočile za osemdeset odstotkov. Ali ravnanje tovarne mi je sporočil, da je moral delavcem povzneti plačo za deset centov na dan, ako jih je hotel obdržati."

"Predober si Mark," pripomnila je gospa. Nadaljni pogovor je pretrgal streljaj, noseč na krožnik brzojavko. Gospod je odprl in z očmi prehitel vrstice. Samo za trenutek je šinil strah čez njegov obraz, nato se je pa rasteval v zadovoljni smeh.

"Margaret!" obrnil se je proti gospi, "dobiš diadem — tovarna gori — — —"

Z velikim plamenom je gorla tovarna L. S. & Co. Tramovje je pokalo in prasketalo v ognju. Ker je bilo poslopje starega sistema, imelo je celo ogrado leseno. Nekateri delavci so pomagali gasiti, drugi so z ženami in otroci stali topo krog ognja, držeč roke v hladnih žepih. Vsem je pa plavala skrb na obrazu: "Kaj bo sedaj?"

Tomaž je skakal, zajemal vodo in polival steno, ki so se že kadile od hude vročine. Delal je, kakor da je obačen. Brez klobuka, samo v spodnjih hlačah, tekal je s posodo od potoka, ki je tekel mimo tovarne, h koči in polival. Že je mislil, da je nevarnost minila, kajti prvi del tovarne se je bil že porušil, tedaj je zagrmelo, nebo se je hujše porušilo, po zraku so pa leteli goreči tramovi in deske. Nastala je razstrelba.

Kotel iz pločvine se je radi hude vročine razletel.

Preko Tomaževe koče je padlo par gorečih deak in v trenutku je bila streha v ognju. Zavpil je Tomaž in stekel naglo s posodama k potoku, a ko se je obrnil, spustil je posodi na tla. Za kočo ni bilo rešitve. Vrgel se je na tla in tulil kakor ranjen bivol.

Obstopili so ga delavci in se norčevali: "Zato hajto tako tuli, kaj bi šele počel, ako bi mu gorela tovarna."

Ko je v jutru solnce izšlo, pogorela je tovarna popolnoma in tudi od Tomaževe koče so ostali samo žreblji.

Pomislil se je nekoliko. "Saj imam še zemljišče," je modroval in skimalaval z glavo.

Prišli so gospodje, menda od zavarovalne družbe, in odšli. Par tednov za tem začeli so pospravljati železje, kar ga je ostalo na pogorišču. Veliko delavcev je bilo že odšlo in tudi Tomaž je zvedel, da mislijo tovarno drugje zidati. Z njim vred so čakali in upali tudi drugi, kateri so imeli zemljišča.

Polaskal je agenta in mu ponudil zemljišče nazaj za isto ceno kakor ga je kupil, češ, da je sedaj več vredno, ker ga je obdelal. Da se ga hitro odkriža zabrusil mu je agent v obraz: "Tovarne ne bo tukaj in vaše zemljišče ni vredno niti desetih centov."

Tomaž je mislil planiti nanj ali ni mogel. Neka žalost se mu je vlegla na srec. Odšel je s omahujočimi koraki kakor pijan. Sredi naselbine, sedaj že na pol praznih koč, srečal ga je prijatelj, ki mu je posodil denar, da je kupil deske za kočo. "Kedaj mi vrneš?" ga je vprašal.

Tomaž ga je pogledal topo in mu dejal: "Vzemi še zemljišče!"

"Kaj bodem z zemljiščem," dejal je prijatelj "hočeš, da bodem še davek plačeval od te pustije."

Tomaž ga ni več poslušal, ampak šel je dalje — dalje od kraja, kjer je bil ogoljufan — za petindvajset let življenja.

V letovišču, "Palm Beach" bila je med letoviščarji tudi družba Mark Tomsona, milijonarja. Udeleževali so se vseh športnih iger in predstav. Stavili so velike vsote na konje in igrali "golf." Pri večernih prireditvah je pa gospa Marjeta Tomson nosila zaželjeni diadem — — —

V temni grapi, par ur hoda od prostora, kjer je stala nekaj tovarna Z. S. & Co., visel je na veji črne breze, zadržan s pasom krog vratu, Tomaž.

Veter se je igral z njegovimi sivimi lasmi in semintam se je veja pripognila pod njegovo težo — —

Epilog.

S to povestjo se poslavljam od tebe "Glasilo." V tej kratki dobi storil si veliko. Karakternega avstrijskega patrijota in ameriškega si naredil v dobrega ameriškega državljanca in marsikerega mlačenca z rumenimi nosi si postavil pod rudeči prapor v bojne vrste delavcev. K temu so tudi mislim malo malenkost moje povesti in črtice pomagale, saj jih je večini preveval soc. duh. Kakor do sedaj, tako ti bodo tudi v bodoče kot dnevniku bratje S. N. P. J. stali na strani z dopisi in drugim gradivom. Tudi o tebi

"Glasilo" veljajo pesnikove besede:

Probuja se Sloven povsod,
A kdo se pač je najbolj trudil,
Da narod se iz sna je zbudil?
To je tvojih trudov — plod.
Jože Ambrožič,
preda. nadzornega odbora.

— V modernimi teleskopi se lahko v jasni noči vidi nad 125 milijonov zvezd.

— V električni industriji v Združenih državah so naložili tri milijarde dolarjev.

Naznanilo in vabilo!

Najljubšeje so vabljene val slovenski in hrvaški rojaki in vsa podpora društva, da se udeležijo

veselice in razvrtja zastave

drašt. "Avstriski Slovenci" št. 200 S.N.P.J. in društ. št. 86 S.S.P.Z. v Hermine No. 2 Pa.

dne 4. julija t. l.

SPOROD ZA SLAVNOST:

1. Bratje obeh društev se zberejo najkasneje do 7. ure zjutraj.
2. Sprejemanje društev, ki pridejo z vlakom ob sedmih in pol na postajo.
3. Sprejemanje domačih društev zaporedom kakor bodo prihajala.
4. Po končanem sprejemanju društev kratek posredni govor brata predsednika, obeh društev in za tem sledi razvrtje zastave.
5. Nastop raznih govornikov zaporedoma.
6. Po končanih govorih, nekoliko odmora in potem pa sledi presta zabava do polnoči.

Na svidenje ključ!

ODBOR.

Vabilo na piknik

kateroga priredi

društ. "Prvi Majnik" št. 268 S. N. P. J.

v Ely, Minn. na Fr. Veranovi larmi

v nedeljo dne 2. julija, 1916

Uljudno vabimo cenjeno občinstvo doma in bližnja okoliš, ter vsa podpora društva, še posebno pa društvi "Sokol", št. 20, in "Jutranga Zora", št. 108, S. N. P. J., da se gotovo udeležijo piknika. Pripravljeni bodo izvrstna godba, raznovrstna okrepila in za priprave bo posredna jagnjetina.

ZAČETEK OB 10 URI DOPOLDAN. VSTOPNINA JE PROSTA.

Društvi "Sokol" št. 20, in "Jutranga Zora" št. 108, bi bili radi povabili pismeno ali pa ustmeno na sejah, toda žal, da se naša seja vrši prepozno. Vred tega apeliramo, da nam oprostite in upoštevajo vabilo v oglasu in se blagovolijo polnoštevilno udeležiti našega piknika.

ULJUDNO VABI

ODBOR.

VABILO NA SLAVNOST

katero priredi

društvo "POSTOJNSKA JAMA" štov. 138 S. N. P. J.

v Canonsburg, Pa., dne 4. julija, t. l.

ob času razvrtja nove družbene zastave.

Tem potom vabimo vsa bližnja brata društva kakor tudi vse občinstvo, da nas posetijo v velikem številu in nam s tem pripomorejo k boljšemu uspehu.

PROGRAM:

1. Zbiranje članov dr. "Postojnska Jama", ob 7 uri zjutraj v društveni dvorani.
2. Ob devetih in pol odhod na postajo Canonsburg in sprejemanje došlih bratskih društev.
3. Razvrtje zastave in nastop govornikov.
4. Korakanje, obhod po naselbini.
5. Kratak odmor.
6. Prosta zabava in ples do 1 dvanajstih zvečer.

Na svidenje dne 4. julija!

Društveni odbor.

OBLASTI ZDRUŽENIH DRŽAV REDNO PREGLEDUJEJO DENARNI ZAVOD.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

V PITTSBURGHU, PA.

SPREJEMAJO DENAR NA ULOŽKE IN PLAČUJEMO OBRESTI. — ULOŽKE IZPLAČUJEMO BREZ KAKE ODPOVEDI.

INOVENNI ODDELEK BANKE.

Zdaj pošiljamo v stare domovine pod garancijo

100 Kron za \$14.00

POZOR: Denar pošiljamo v kraj brez posredovanja drugih bank. Denarne pošiljave za slovenske kraje izplačuje vnašem imenu ljubljanske podružnice C. KR. PRIV. KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGOVINO IN OBRT NA DUNAJU.

First-Second National Bank

CORNER FIFTH AVENUE AND WOOD ST. OF PITTSBURGH.

Pišite po tiskovine za pošiljanje denarja v stari kraj. Kuverte in papir vam pošljemo takoj brezplačno na Vaš naslov.

Ustanovljena L. 1882

Lastno poslopje.

tudi se ne udeležijo piknika. Izvzeti so le bolniki. V slučaju slabega vremena se vrši piknik pod streho v prostorih Zelarja.

Vesilijo bi nas, če bi nas posetilo pevsko društvo "Prekoren" iz Sauttertowa na pikniku in zapelo par slovenskih pesmi. V enakem slučaju smo pripravljeni vrniti jim peset.

Zabave ne bo manjkalo, a večje pivo in prigrizek pa preskrbi za to izvoljeni odbor. Pivo prost!

Čisti dobiček je namenjen društveni blagajni.

Vstopnina za moške je 75c, dame so vstopnine proste.

Začetek ob dveh popoldne.

Na svidenje dne 4. julija t. l.

Pripravljalni odbor.

N. Duluth, Minn.

Tem potom se naznanja članom dr. "Lev Tolstoj", štov. 205 S. N. P. J., da se vrši prihodnja seja dne 9. julija zvečer pri bratu Matt Stajerju, na 813—85th Ave. W. N. Duluth. Naznanja se tudi, da je naše društvo zmlajalo pristopnino na 1 dolar. Rojaki poslužite se prilike in pristopite k najboljši jednoti.

Za pojasnila se obrnite na društvenega tajnika, ki vam rado volje raztolmači dobroto, ktere vam nudi S. N. P. J. v slučaju bolezn, neoreče ali smrti.

Tajnik.

Pittsburgh, Pa.

Članom in članicam društva "Slovenski Sokoli", štov. 118 v Pgh., Pa.

Na društveni seja dne 11. junija t. l. se je sklenilo, da se polnoštevilno udeležimo slavnostnega razvrtja nove zastave društva "Postojnska Jama", štov. 138 v Canonsburg, Pa. dne 4. julija t. leta. Bodite vsi zbrani ob 9. uri dopoldan na Union Station.

Bratje in sestre društva "Slovenski Sokoli", štov. 118 v Pgh., Pa., udeležite se te slavnosti kar vam je najbolj mogoče in pokažite, da smo tudi Slovenci v Pghu., Pa. za napredek in korist društva "Postojnska Jama", št. 138 v Canonsburg, Pa. in slavne naše organizacije S. N. P. J. To rej na svidenje bratje in sestre dne 4. julija v Canonsburg, Pa.!

John Cerar, tajnik.

Egona, Ill.

Naznanjam članom in članicam društva "George Washington", št. 270 S. N. P. J., da je naše društvo zaključilo, da se udeležimo korporativno desetletnice društva "Narodni Vitez", štov. 38 S. N. P. J., dne 2. julija v Garden City Grove, Riverdale.

Od dveh do treh se zberemo pri bratu M. Potokarju, odkoder odkorakamo na veselico.

Na svidenje dne 2. julija!

A. Račič, predsednik.

Kenosha, Wis.

Društvo "Ilirija", štov. 38 S. N. P. J., je na seja dne 7. junija zaključilo, da se vrši seja vsake prve nedelje v mesecu ob desetih popoldne pri Franku Ambrožu, 211 Sheridan Rd.

Prihodnja seja se vrši dne 2. julija.

Anton Jaroš, tajnik.

Springfield, Ill.

V zadnji števec "Glasla" je bilo objavljeno, da društvo "Ilirija", štov. 47 S. N. P. J., priredi piknik dne 18. junija v korist društveni blagajni; ker pa je omenjeni dan deževalo, se piknik ni vršil, in je praležen na prihodnjo nedeljo, dne 25. junija. Toraj vsi na piknik 25. junija!

Toliko na znanje bratom in rojakom v Springfieldu in okoliš.

F. Bregar, tajnik.

Baumelaw, Wash.

Obveščam člano društva "Abraham Lincoln", štov. 292 S. N. P. J., da se udeležijo prihodnje seja dne drugega julija ob devetih popoldne v navadni dvorani. Na dnevnem redu imamo več važnih točk in volitev novega podpredsednika.

Člani, udeležite se seja brez izjem, ker bodo tisti morali plačati po 25c v društveno blagajno, ki se seje ne udeležijo.

Ignac Laush, tajnik.

V New Yorku je vsako leto vbitih do 300 otrok na ulicah, 7,500 pa ranjenih.

Leta 1903 so v Združenih državah proizvedli 83 funtov aluminija; leta 1915 pa nad sto tisoč funtov.

